

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Finanční analýza bankovního subjektu

Vypracoval: Blanka Frýbortová

Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Radek, Ph.D.

České Budějovice 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Blanka FRÝBORTOVÁ**
Osobní číslo: **E11104**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Finanční analýza bankovního subjektu**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je vyhodnotit finanční situaci vybraného bankovního subjektu.

Rámcová osnova:

1. Finanční analýza a její specifika při aplikaci u bankovního subjektu.
2. Zdroje údajů.
3. Profil vybrané banky.
4. Ukazatele struktury bilance, rentability, likvidity, produktivity a kapitálové přiměřenosti.
5. Aplikace ukazatelů finanční analýzy ve vybrané bance.
6. Vyhodnocení ukazatelů finanční analýzy.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku.

Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-26-2.

KÁŠPAROVSKÁ, V. a kol.: Řízení obchodních bank. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-381-7.

NEUMAIEROVÁ, I., NEUMAIER, I. Výkonnost a tržní hodnota firmy. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0125-1.

PŮLPÁNOVÁ, S. Komerční bankovníctví v České republice. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1180-1.

SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

ZIEGLER, K. Finanční řízení bank. Praha: Bankovní institut vysoká škola, a.s., 2006. ISBN 80-7265-094-7.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Radek Zdeněk, Ph.D.

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2014

12 *Rhf*
doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

ČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (8)
370 05 České Budějovice
IČO 600 76 658, DIČ CZ60076658

M. Jílek
doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne.....

.....

Blanka Frýbortová

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce, Ing. Radku Zdeňkovi, Ph.D., za odborné vedení a poskytnutí cenných rad a informací při tvorbě mé bakalářské práce.

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. FINANČNÍ ANALÝZA A JEJÍ SPECIFIKA PŘI APLIKACI U BANKY.....	5
2.1. FINANČNÍ ANALÝZA	5
2.2. SPECIFIKA BANKOVNÍCH INSTITUCÍ VŮČI NEBANKOVNÍM SPOLEČNOSTEM	5
3. ZDROJE ÚDAJŮ FINANČNÍ ANALÝZY	7
3.1. BILANCE BANKY (ROZVAHA)	8
3.2. VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	10
3.3. PŘÍLOHA.....	11
4. ZÁKLADNÍ UKAZATELE FIN. ANALÝZY PRO BANKOVNÍ SEKTOR	12
4.1. UKAZATELE STRUKTURY BILANCE	12
4.1.1. <i>Horizontální analýza</i>	14
4.2. UKAZATELE BANKOVNÍ RENTABILITY	14
4.2.1. <i>Pyramidové soustavy ukazatelů</i>	16
4.3. UKAZATELE PRODUKTIVITY BANKOVNÍHO PROSTŘEDÍ.....	20
4.4. MĚŘENÍ LIKVIDITY	21
4.5. UKAZATELE KVALITY BANKOVNÍCH AKTIV	23
4.6. KAPITÁLOVÁ PŘIMĚŘENOST	24
4.7. UKAZATELE TRŽNÍ HODNOTY	26
5. MEZIPODNIKOVÉ SROVNÁNÍ	28
6. METODIKA PRÁCE.....	29
7. PROFIL KOMERČNÍ BANKY	33
7.1. OD HISTORIE PO SOUČASNOST	33
7.2. PŘEDMĚT ČINNOSTI KOMERČNÍ BANKY.....	34
8. FINANČNÍ ANALÝZA KOMERČNÍ BANKY, 2008 – 2012	35
8.1. ANALÝZA STRUKTURY BILANCE.....	35
8.1.1. <i>Analýza aktiv</i>	36
8.1.2. <i>Analýza pasiv</i>	39
8.2. ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT	42

8.3.	ANALÝZA RENTABILITY	45
8.3.1.	<i>Rentabilita aktiv (ROA)</i>	45
8.3.2	<i>Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)</i>	46
8.3.3.	<i>Rozklad ukazatele ROE</i>	47
8.4.	ANALÝZA PRODUKTIVITY	49
8.5.	ANALÝZA LIKVIDITY	51
8.6.	ANALÝZA KVALITY BANKOVNÍCH AKTIV	53
8.7.	KAPITÁLOVÁ PŘIMĚŘENOST	55
8.8.	ANALÝZA UKAZATELŮ TRŽNÍ HODNOTY	57
9.	ZÁVĚR.....	59
	SUMMARY AND KEYWORDS	61
	PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	62
	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ.....	66
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

1. Úvod

V dnešním světě hrají velmi důležitou roli peníze. S trochou nadsázky by se dalo říci, že bez peněz by moderní člověk nebyl schopen přežít. Peníze v jakékoli podobě potřebujeme k uspokojování našich potřeb, dokonce i těch nejzákladnějších jako je pitná voda.

Protože peníze hrají v životě jednotlivce i společnosti tak důležitou roli, proto je velmi zásadní i činnost bank, které se o peníze starají, hospodaří s nimi a svými rozhodnutími tak ovlivňují ekonomickou stabilitu země a v konečném důsledku i ekonomickou stabilitu světa. Příkladem může být americká krize trhu s hypotékami, která v červenci a srpnu 2007 vyústila ve finanční propad burzovních trhů v USA. Kvůli propojenosti trhů se tato krize rychle přelila do celého světa a nakonec přerostla ve finanční krizi světovou.

Banka je druhem finanční instituce. Jde o specifický druh podniku, specifický nikoli účelem podnikání (jako u každého podnikatelského subjektu je účelem podnikání zhodnotit vložený kapitál a zvýšit tím svou tržní hodnotu), nýbrž svojí náplní podnikání, která se od nebankovního subjektu poněkud liší. Banky totiž obchodují s penězi – přijímají vklady, poskytují úvěry, zajišťují platební styk. Ke svému podnikání ve velké míře používají cizí kapitál – získaný od svých klientů. Důsledkem skutečnosti, že banky pracují převážně se svěřenými peněžními prostředky, je regulace a dohled České národní banky nad jejich fungováním a finanční stabilitou. Protože špatné hospodaření bank a jejich případný úpadek by měly velmi závažné důsledky pro ekonomiku státu, podléhá podnikání bank odlišným pravidlům oproti obecné úpravě podnikání. Základním právním dokumentem, který upravuje založení a činnost obchodních bank v České republice je zákon č. 21/1992 Sb., o bankách.

Abychom zjistili, zda banka je či není ve svém podnikání úspěšná, k tomu nám slouží finanční analýza. Podstatou analýzy je rozbor dat získaných z účetních výkazů banky, s cílem posoudit její finanční zdraví a výsledky dále použít pro prognózu budoucnosti. Z údajů finanční analýzy čerpá informace nejen Česká národní banka při provádění bankovního dohledu, jsou důležité také pro manažery, akcionáře, investory, zaměstnance, klienty apod.

Cílem této práce je vyhodnocení finanční situace vybraného bankovního subjektu.

Jako subjekt analýzy byla vybrána Komerční banka, a.s., která se svou velikostí bilanční sumy řadí mezi čtyři velké banky v České republice. Podklad pro analýzu tvoří data z období let 2008 – 2012, která byla čerpána z veřejně publikovaných výročních zpráv.

Strukturu práce tvoří dva hlavní oddíly, teoretická a praktická část. V teoretické části je definována problematika finanční analýzy. Jsou zde teoreticky představeny ukazatele finanční analýzy pro bankovní sektor, tj. ukazatele struktury bilance, rentability, produktivity, likvidity, kvality bankovních aktiv, kapitálová přiměřenost a ukazatele tržní hodnoty.

Na teoretickou část navazuje část praktická, kde je provedena analýza vybraného subjektu – Komerční banky. Zjištěné výsledky jsou srovnány s výsledky konkurenčních bank.

2. Finanční analýza a její specifika při aplikaci u banky

2.1. Finanční analýza

Finanční analýza má své historické kořeny v USA. Zabývaly se jí nejen teoretické práce, ale našla tam i své praktické uplatnění. Původně se zaměřovala na prosté znázorňování změn v absolutních účetních ukazatelích, později sloužila k zjišťování a prokazování úvěrové schopnosti podniků a po světové hospodářské krizi v 30. letech se přidává zájem o analýzu likvidity a schopnosti přežít. Později se rozšířila její pozornost také na rentabilitu a otázky hospodárnosti (Grünwald & Holečková, 2006).

Finanční analýza dnes představuje významnou součást soustavy podnikového řízení. Je úzce spojena s účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím finančních výkazů: rozvahy, výkazu zisků a ztrát a přehledu o peněžních tocích (cash flow). Poměří údaje získané z účetnictví mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost. Umožňuje tím dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření, majetkové a finanční situaci podniku. Získané informace slouží jako podklad pro přijetí různých opatření, jsou využívány při dalším řízení a rozhodování v podniku (Grünwald & Holečková, 2006).

2.2. Specifika bankovních institucí vůči nebankovním společnostem

Abychom dokázali přesně určit, kdy je daný podnik bankou a kdy nikoli, existuje zcela jednoznačné právní vymezení banky. Banku jednoznačně definuje speciální zákon č. 21/1992 o bankách.

Banky musí splňovat čtyři základní podmínky:

- 1) jedná se o právnické osoby se sídlem v ČR, založené jako akciové společnosti,
- 2) přijímají vklady od veřejnosti (ze zákona tuto činnost smějí provádět výhradně banky),
- 3) poskytují úvěry,
- 4) k výkonu bankovních činností mají bankovní licenci od České národní banky.

Bankovní činnosti mohou vykonávat prostřednictvím svých poboček také zahraniční banky, které k tomu mají licenci.

Banky jsou ve své podstatě podniky, které mají ve srovnání s nebankovními subjekty v jiných odvětvích ekonomiky řadu specifických rysů (Revenda, 2004).

Z hlediska vlastnictví a hlavního cíle podnikání banky nejsou nijak odlišné od jiných nebankovních institucí. Formou vlastnictví bank je akciová společnost, hlavním cílem je růst tržní ceny akcií prostřednictvím maximalizace zisku.

Specifičnost bankovních institucí spočívá především v odlišné náplni činnosti, zejména v následujících bodech:

- 1) banky **emitují bezhotovostní peníze**
(celkové množství emitovaných peněz je významnou makroekonomickou veličinou, peníze se stávají „strategickým zbožím“ a výrobci tohoto „zboží“ by měli podléhat zpřísněné regulaci a dohledu),
- 2) zabezpečují **platební styk** v ekonomice,
- 3) rozhodující podíl na zdrojích bank mají **cizí zdroje** v podobě vkladů, ke své činnosti používají především svěřené peníze,
- 4) bankovní aktiva a pasiva mají **specifickou časovou strukturu**,
- 5) **úpadky** bank mají mnohem **závažnější důsledky** pro ekonomiku než úpadky jiných podnikatelských subjektů,
- 6) bankovníctví je **oligopolním odvětvím** s potenciálně vysokou ziskovostí,
- 7) vysoká potenciální ziskovost bank a tvrdá konkurence v rámci bankovního oligopolu mohou vést k **nadměrné rizikovosti** bankovních operací (Revenda, 2011).

Tyto specifika bankovních institucí je třeba brát v úvahu při tvorbě finanční analýzy banky.

3. Zdroje údajů finanční analýzy

Finanční analýza čerpá data především z finančního účetnictví. Podobně jako u jiných podniků podávají základní informaci o obsahu, rozsahu a do jisté míry i kvalitě činnosti banky dva nejdůležitější účetní výkazy – bilance (neboli rozvaha) a výkaz zisku a ztrát (Revenda, Mandel, Kodera, Musílek, Dvořák, & Brada, 2004).

Při finanční analýze banky je oproti klasickým podnikům nespornou výhodou, že údaje týkající se bankovního odvětví jako celku publikují všechny centrální banky příslušných zemí. Proto můžeme poměrně velmi dobře určit, zda se analyzovaná banka nějakým podstatným způsobem liší od ostatních komerčních bank (Hrdý, 2005).

Banky sestavují rozvahu, výkaz zisků a ztrát a výkaz o peněžních tocích stejně jako ostatní nefinanční společnosti. Rozdíl je ve struktuře těchto dokladů, což je dáno výrazně jiným předmětem činnosti. Mezi podstatné patří dle Mejstříka (2008) následující rozdíly:

Tabulka 1: Rozdíly ve struktuře dokladů finanční a nefinanční společnosti

Výkazy nefinanční společnosti	Výkazy finanční společnosti
Rozvaha začíná nejméně likvidními aktivy a končí nejvíce likvidními aktivy, pasiva začínají položkami vlastního kapitálu a pokračují položkami dlouhodobých závazků a končí krátkodobými závazky (výjimkou jsou položky bankovních úvěrů), (tabulka 3).	Rozvaha začíná nejvíce likvidními aktivy a končí nejméně likvidními aktivy, pasiva začínají depozity vkladatelů a končí položkami vlastního kapitálu (tabulka 2).
Výkaz zisku a ztrát začíná pro podnik důležitými položkami, tj. tržbami z prodeje zboží či vlastními výrobky, náklady na tyto prodeje apod.	Výkaz zisku a ztrát začíná pro banku důležitými položkami, tj. přijatými úroky, úroky placenými, poplatky apod.
	Banky mají mnohem vyšší finanční páku (jsou více zadlužené) v porovnání s nefinančními podniky.

Zdroj: Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2008

Schematické znázornění bilance komerční banky v porovnání s bilancí podniku:

Tabulka 2: Bilance komerční banky

AKTIVA	PASIVA
Hotovost	Závazky vůči centrální bance
Pohledávky za centrální bankou (povinné a dobrovolné rezervy)	Závazky vůči klientům
Státní pokladniční poukázky	Závazky vůči bankám
Pohledávky za bankami	Vkladové certifikáty
Pohledávky za klienty	Rezervy
Obligace a jiné cenné papíry	Podřízená pasiva
Akcie a jiné cenné papíry	Rezervní fondy
Majetkové účasti	Kapitálové fondy
HIM, NIM	Zisk
Ostatní aktiva	Základní kapitál
	Ostatní pasiva

Zdroj: Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2008

Tabulka 3: Bilance podniku

AKTIVA	PASIVA
Nehmotný investiční majetek	Základní kapitál
Hmotný investiční majetek	Kapitálové fondy
Finanční investice	Fondy ze zisku
Zásoby	Rezervy
Pohledávky dlouhodobé	Závazky dlouhodobé
Pohledávky krátkodobé	Bankovní úvěry
Finanční majetek (hotovost, bank. účty)	Zisk
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva

Zdroj: Mejstřík, Pečená, & Teplý, 2008

3.1. Bilance banky (rozvaha)

Každá bilance (i bilance banky), nám dává informaci o struktuře majetku daného podniku a o zdrojích, ze kterých je tento majetek financován. Údaje jsou uvedeny většinou v peněžním vyjádření k poslednímu dni účetního období (Grünwald & Holečková, 2006; Revenda, Mandel, Kodera, Musílek, Dvořák, & Brada, 2004).

Majetek neboli aktiva zachycuje levá strana bilance, zdroje financování neboli pasiva, jsou uvedeny na pravé straně bilance. Pasiva zahrnují jak cizí, tak i vlastní

zdroje. Z logiky podvojného účetnictví plyne, že každá bilance musí být účetně vyrovnaná, musí podle Revendy et al. (2004) vždy platit:

$$\text{celková aktiva} = \text{celková pasiva}$$

nebo $\text{celková aktiva} = \text{závazky} + \text{kapitál}$

Obsah jednotlivých položek bankovní bilance i způsob jejich řazení vymezuje účtová osnova upravená vyhláškou MF č. 501/2002 Sb., kterou provádí zákon o účetnictví. Tento právní dokument chápe bilanci jako součást účetní závěrky (spolu s výkazem zisku a ztráty, přílohou a přehledem o změnách kapitálu). V moderním finančním světě banky fungují často v rámci majetkově provázaných konsolidačních celků, musí tedy vykazovat nejen individuální rozvahu, ale také rozvahu konsolidovanou, která zohledňuje pozici banky ve skupině (Půlpánová, 2007).

Tabulka 4: Uspořádání položek Rozvahy a jejich označení dle Vyhlášky č. 501/2002

	Aktiva	Pasiva
1.	Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	Závazky vůči bankám a družstevním záložnám
2.	Státní bezkupónové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané CB k refinancování	Závazky vůči klientům
3.	Pohledávky za bankami	Závazky z dluhových cenných papírů
4.	Pohledávky za klienty	Ostatní pasiva
5.	Dluhové cenné papíry	Výnosy a výdaje příštích období
6.	Akcie, podílové listy a ostatní podíly	Rezervy
7.	Účasti s podstatným vlivem	Podřízené závazky
8.	Účasti s rozhodujícím vlivem	Základní kapitál
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek	Emisní ážio
10.	Dlouhodobý hmotný majetek	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku
11.	Ostatní aktiva	Rezervní fond na nové ocenění
12.	Pohledávky z upsaného základního kapitálu	Kapitálové fondy
13.	Náklady a příjmy příštích období	Oceňovací rozdíly
14.		Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích let
15.		Zisk nebo ztráta za účetní období
	Aktiva celkem	Pasiva celkem

Zdroj: Vyhláška č. 501/2002

3.2. Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je dalším z dokumentů, které jsou povinnou součástí výroční zprávy banky. Srovnáním realizovaných výnosů s vynaloženými náklady podává souhrnnou aktuální informaci o hospodaření banky. Souvislost mezi nimi může zachytit buď v horizontální linii, nebo vertikálně (takto většinou postupují naše banky), výsledkem je zisk nebo ztráta (Půlpánová, 2007).

Tabulka 5: Uspořádání položek výkazu zisku a ztráty a jejich označení dle Vyhlášky č. 501/2002

	Položky výkazu zisku a ztráty
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy
2.	Náklady na úroky a podobné náklady
3.	Výnosy z akcií a podílů
4.	Výnosy z poplatků a provizí
5.	Náklady na poplatky a provize
6.	Zisk nebo ztráta z finančních operací
7.	Ostatní provozní výnosy
8.	Ostatní provozní náklady
9.	Správní náklady
10.	Rozpouštění rezerv a opravných položek k HIM a NIM
11.	Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k HIM a NIM
12.	Rozpouštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám
13.	Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem
14.	Rozpouštění opravných položek k účastem s rozhodujícím a podst. vlivem
15.	Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem, tvorba a použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem
16.	Rozpouštění ostatních rezerv
17.	Tvorba a použití ostatních rezerv
18.	Podíl na ziscích nebo ztrátách účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem
19.	Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním
20.	Mimořádné výnosy
21.	Mimořádné náklady
22.	Zisk nebo ztráta za účetní období z mimořádné činnosti před zdaněním
23.	Daň z příjmů
24.	Zisk nebo ztráta za účetní období po zdanění

Zdroj: Vyhláška č. 501/2002

3.3. Příloha

Podle Půlpánové (2007) kromě bilance, výkazu zisku a ztráty a přehledu o změnách vlastního kapitálu obsahuje účetní závěrka banky také přílohu. Jejím úkolem je vysvětlit, případně doplnit a rozvinout údaje obsažené v bilanci a výkazu zisku a ztrát.

Příloha musí obsahovat alespoň informace o:

- uplatněných účetních metodách,
- použitých finančních nástrojích,
-
- účastech s rozhodujícím a podstatným vlivem,
- oborech činnosti a zeměpisných oblastech, v nichž se banka angažuje,
- detailech významných položek uvedených v dokumentech,
- vztazích s propojenými osobami nebo s osobami se zvláštním vztahem k bance,
- událostech za období počínající koncem rozvahového dne a končící okamžikem sestavení účetní závěrky.
- případných opravách zásadních chyb minulých let,
- dalších okolnostech ovlivňujících výsledek hospodaření a finanční situaci banky (Půlpánová, 2007).

4. Základní ukazatele fin. analýzy pro bankovní sektor

V této kapitole budou představeny ukazatele bankovní analýzy, tj ukazatele struktury bilance, rentability, produktivity, likvidity, kvality bankovních aktiv, specifický ukazatel pro bankovní sektor – kapitálová přiměřenost a nakonec budou představeny ukazatele tržní hodnoty.

Tyto ukazatele patří mezi poměrové ukazatele, tzn. vyjadřují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Poměrové ukazatele jsou nejrozšířenější metodou finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý obraz o základních finančních charakteristikách podniku, umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace firmy (trendovou analýzu), jsou vhodným nástrojem prostorové analýzy, mohou sloužit jako vstupní údaje matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy. Nevýhodou je nízká schopnost jevy vysvětlovat (Sedláček, 2011).

4.1. Ukazatele struktury bilance

Podle Kašparovské (2006) se jedná o první fázi finanční analýzy, která by měla poskytnout celkový rámcový obraz o bilanční rovnováze a podnikatelském zaměření banky. Položky bilance jsou spojovány do skupin podle typu pohledávek z aktiv a závazků z pasiv a podle jejich likvidity.

Využití ukazatelů struktury bilance ve finanční analýze je významné jednak v tom, že umožňuje indikovat podnikatelské zaměření banky a tím dosáhnout vyšší objektivity při mezibankovním srovnávání, a dále v tom, že umožňuje zjistit míru koncentrace bankovního portfolia a odhalit tak případné riziko z koncentrace (Kašparovská, 2006).

K užívaným ukazatelům patří poměrový ukazatel vyjadřující podíl úvěrových pohledávek na celkových aktivech.

$$\frac{\text{pohledávky ke klientům}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

Tento ukazatel je možné dále specifikovat na dílčí ukazatele podle časového charakteru úvěrových pohledávek, podle typu klientů či odvětví. Vypovídá o podílu úvěrových pohledávek, případně jejich jednotlivých typů (dle časovosti, klientů,

odvětví...). Tyto ukazatele nám mohou odhalit případné riziko plynoucí z koncentrace určitého typu úvěrových pohledávek (Kašparovská, 2006).

Podle Kašparovské (2006) vysoká hodnota ukazatelů tohoto typu (např. 80 % a více) zvyšuje riziko plynoucí z koncentrace.

Stejným způsobem je možné využít i další skupiny bankovních aktiv a rozšířit tak spektrum ukazatelů struktury bilance, například pohledávky za bankami vztaženy k celkovým aktivům či majetkové účasti k celkovým aktivům atd.

Obdobně jsou konstruované ukazatele na straně pasiv.

Základní ukazatel zachycuje podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech.

$$\frac{\text{závazky ke klientům}}{\text{celková pasiva}} \times 100$$

Ukazatel lze dále specifikovat podle charakteru závazků z hlediska jejich časovosti, typů klientů, odvětví. Dále můžeme stanovit ukazatele jako např. závazky k bankám/celková pasiva, závazky z dluhových cenných papírů/celková pasiva atd. (Kašparovská, 2006).

Kašparovská (2006) nazývá výše uvedenou analýzu „Analýzou struktury bilance“, jiní autoři, jako jsou Kislingerová (2005) a Grünwald, Holečková (2006) ve svých dílech hovoří o stejné analýze jako o „Vertikální analýze“. Tento typ analýzy lze analogicky použít i na jiných výkazech jako např. na výkazu zisku a ztráty. Dalším typem analýzy, která využívá procentní rozbor absolutních ukazatelů rozvahy a výkazu zisku a ztráty je horizontální analýza, nebo-li analýza vývojových trendů. Dle Kislingerové (2005) tyto analýzy slouží k prvotní orientaci v hospodaření podniku. Upozorňují na problémové oblasti, které je třeba důkladněji prozkoumat.

Vertikální analýza spočívá také v tom, že se na jednotlivé položky finančních výkazů pohlíží v relaci k nějaké veličině.

V případě rozvahy je volba sumy položek jednoznačná – (celková) bilanční suma. Jednotlivé položky rozvahy pak při tomto poměru odrážejí, z kolika procent se podílejí na (celkové) bilanční sumě (Kislingerová & Hnilica, 2005).

Ve výkazu zisku a ztrát se jako základ pro procentní vyjádření určité položky bere obvykle velikost celkových výnosů. Tato technika umožní zkoumat relativní strukturu

aktiv a pasiv a roli jednotlivých činitelů na tvorbě zisku. Pracuje s účetními výkazy v jednotlivých letech odshora dolů, proto ji označujeme jako vertikální. Pokud máme údaje za více let, můžeme identifikovat trendy nebo nejzávažnější časové změny komponent. Nevýhodou je: změny pouze konstatuje, neukazuje jejich příčiny. Upozorňuje na problémové oblasti, které je třeba dále podrobit podrobnějšímu zkoumání (Grünwald & Holečková, 2006).

4.1.1. Horizontální analýza

Horizontální analýza zkoumá změny absolutních ukazatelů a jejich procentní změny v čase. Finanční účetní výkazy obsahují jak údaje týkající se běžného roku (t), tak údaje z přecházejících let nebo alespoň z minulého roku (t-1). Porovnání jednotlivých položek výkazů se provádí po řádcích, horizontálně, proto hovoříme o horizontální analýze (Grünwald & Holečková, 2006).

Absolutní výše změny se vyjádří jako rozdíl hodnot z obou po sobě jdoucích letech:

$$\text{absolutní změna} = \text{hodnota roku } t - \text{hodnota roku } t-1$$

Procentní změna se vyjádří podílem absolutní změny k hodnotě výchozího roku:

$$\text{procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{hodnota roku } t-1} \times 100$$

Kromě procentní změny lze změnu vyjádřit řetězovým nebo bazickým indexem (Grünwald & Holečková, 2006).

4.2. Ukazatele bankovní rentability

Tato skupina ukazatelů se orientuje na analýzu dosaženého hospodářského výsledku banky. Ukazatele bankovní rentability vypovídají o vztahu mezi výsledky hospodaření banky a vloženými vlastními zdroji či aktivy. Vyjadřují míru zhodnocení prostředků vložených akcionáři banky (vlastní zdroje) či zobrazují schopnost bankovního managementu zhodnotit svěřené zdroje (celková aktiva) (Kašparovská, 2006).

Je třeba brát zřetel na to, že zvyšování ukazatele bankovní rentability může být v rozporu s dalšími cíli bankovního podnikání, jako je například solventnost a likvidita, protože svoji likviditu i solventnost si banka nejlépe zajistí tím, že bude udržovat svoje

aktiva ve formě pokladní hotovosti, přičemž ale nebude vytvářet žádný zisk (Hrdý, 2005).

Mezi základní ukazatele rentability patří:

a) Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel ROE měří výkonnost banky. Naznačuje akcionářům, jak efektivní je jejich investice do akcií a jak dobře management banky zhodnocuje jejich svěřený kapitál (Ziegler et al., 2011).

$$\text{ROE} = \frac{\text{čistý zisk po zdanění (Z)}}{\text{průměrný vlastní kapitál banky (VK)}} \times 100$$

VK – zahrnuje veškeré fondy akcionářů, tzn. nejen základní jmění, ale i ostatní kapitálové fondy, kapitálové rezervy, nerozdělený zisk minulých let a nerozdělený zisk běžného roku. Průměrná hodnota se vypočítá jako průměrný stav na začátku a na konci období (Hrdý, 2005).

Problémem ukazatele ROE je v tom, že nebere v úvahu spekulativní faktor. Banka může jednoduše zvýšit hodnotu ROE zvýšením své celkové zadluženosti. Z tohoto důvodu existují opatření národních bank (zejména opatření o kapitálové přiměřenosti), která brání bankám vylepšovat hodnoty ROE zvyšováním bilanční sumy bez příslušného kapitálového vybavení (Hrdý, 2005; Ziegler et al., 2011).

Hodnota ukazatele ROE se porovnává s alternativní výnosností jiných investic. Tato hodnota musí být bezpodmínečně vyšší než výnosnost dlouhodobých státních cenných papírů a samozřejmě musí odpovídat podstupovanému riziku jako kterékoli jiné podnikání (Hrdý, 2005).

b) Rentabilita bankovních aktiv (ROA)

Ukazatel podle Hrdého (2005) vyjadřuje, jak efektivně dokáže banka využít svá aktiva k vytváření zisku, jak velký zisk po zdanění připadá na jednotku aktiv. Výhodou je, že se dají poměřovat banky v různých ekonomických prostředích a různých zemích.

$$\text{ROA} = \frac{\text{čistý zisk po zdanění (Z)}}{\text{průměrný stav aktiv (A)}} \times 100$$

A – průměrná hodnota bankovních aktiv se vypočítá jako aritmetický průměr z hodnoty aktiv na začátku a na konci roku.

Podle Hrdého (2005) se za mezinárodně uznávanou dobrou úroveň považuje hodnota 1,00.

Vztah mezi hodnotou ROA a návratností aktiv ukazuje následující tabulka:

Tabulka 6: Vztah mezi hodnotou ROA a návratností aktiv

Hodnoty ROA (%)	Návratnost aktiv
Menší než 0,75	slabá
0,75 – 1,00	pod standardem
1,00 – 1,25	dobrá
1,25 – 1,75	velmi dobrá
Větší než 1,75	excelentní

Zdroj: Ziegler et al., 2011

4.2.1. Pyramidové soustavy ukazatelů

Sedláček (2011) uvádí, že jednotlivé poměrové ukazatele hodnotí stav a vývoj v podniku jediným číslem, měří pouze jediný rys velmi složitého procesu. Ekonomický proces má ovšem mnoho vlastností, a proto i ukazatelů může být velmi mnoho. Mezi ukazateli existují vzájemné závislosti, ale i sám proces se vyznačuje složitými vnitřními vztahy. K analyzování a hodnocení tohoto procesu se používá soustav ukazatelů, které přehledně zachycují souvislosti mezi výnosností a finanční stabilitou podniku. Oblíbené jsou pyramidové soustavy ukazatelů, které rozkládají ukazatel na vrcholu pyramidy do dalších dílčích ukazatelů pomocí **multiplikativních** (násobení nebo dělení) nebo **aditivních** (sčítání nebo odčítání) vazeb.

Pokud existují mezi analytickými ukazateli **aditivní vazby**, jejich vliv je dán absolutními rozdíly.

V případě **multiplikativních vazeb** působí na syntetický ukazatel nejen každý dílčí analytický ukazatel zvlášť, ale určitá část změny je vyvolána i působením všech dílčích ukazatelů společně. K vyčíslení analytických ukazatelů se používá speciálních metod:

- Postupná metoda
- Logaritmická metoda
- Funkcionální metoda.

a) Postupná metoda

Lze ji použít, pokud mezi syntetickým ukazatelem a dílčími analytickými ukazateli existuje součin. Metoda je založena na předpokladu, že se mění pouze jeden činitel a ostatní zůstávají nezměněny. Výhoda této metody spočívá v její jednoduchosti, nevýhodou je ovlivnění výsledku pořadím činitelů. Činitel na prvním místě vychází jako podhodnocený, poslední v pořadí naopak jako nadhodnocený. Máme-li například funkci:

$$X = a \times b \times c$$

Vliv změny jednotlivých činitelů určíme postupně podle následujících rovnic:

$$\Delta X_a = \Delta a \times b_0 \times c_0$$

$$\Delta X_b = a_1 \times \Delta b \times c_0$$

$$\Delta X_c = a_1 \times b_1 \times \Delta c$$

$X_0 X_1$ = základní a běžná hodnota syntetického ukazatele X

a_0, b_0, c_0 = základní hodnoty analytických ukazatelů

a_1, b_1, c_1 = běžné hodnoty analytických ukazatelů

b) Logaritmická metoda

Lze ji použít, pokud existují mezi dílčími ukazateli multiplikační vazby (násobení nebo dělení), ukazatel nesmí mít zápornou ani nulovou hodnotu. Vychází z indexů změn jednotlivých analytických ukazatelů.

Je dána např. následující multiplikativní vazba:

$$\Delta X = X_1 - X_0$$

$$X_0 = a_0 \times b_0 \times c_0$$

$$X_1 = a_1 \times b_1 \times c_1$$

Indexy jsou definovány jako:

$$I_X = \frac{X_1}{X_0}$$

$$I_a = \frac{a_1}{a_0}$$

$$I_b = \frac{b_1}{b_0}$$

$$I_c = \frac{c_1}{c_0}$$

Změna syntetického ukazatele X v důsledku vývoje analytického ukazatele a:

$$\Delta X_a = \frac{\log(I_a)}{\log(I_X)} \Delta X$$

Změna syntetického ukazatele X v důsledku vývoje analytického ukazatele b:

$$\Delta X_b = \frac{\log(I_b)}{\log(I_X)} \Delta X$$

Změna syntetického ukazatele X v důsledku vývoje analytického ukazatele c:

$$\Delta X_c = \frac{\log(I_c)}{\log(I_X)} \Delta X$$

c) Funkcionální metoda

Je vhodná pro multiplikativní vazby, není citlivá na volbu pořadí dílčích ukazatelů, ani na záporné hodnoty ukazatelů. Tato metoda přiřazuje změnu syntetického ukazatele k jednotlivým analytickým ukazatelům dělením.

Ukázka při následující multiplikativní vazbě:

$$X_0 = a_0 \times b_0 \times c_0$$

$$X_1 = a_1 \times b_1 \times c_1 = (a_0 + \Delta a) \times (b_0 + \Delta b) \times (c_0 + \Delta c)$$

$$\Delta X = X_1 - X_0 = a_1 \times b_1 \times c_1 - a_0 \times b_0 \times c_0$$

$$\frac{\Delta a}{a_0} = A$$

$$\frac{\Delta b}{b_0} = B$$

$$\frac{\Delta c}{c_0} = C$$

Vliv jednotlivých činitelů je tedy:

$$\Delta X_a = X_0 A \left[1 + \frac{B + C}{2} + \frac{BC}{3} \right]$$

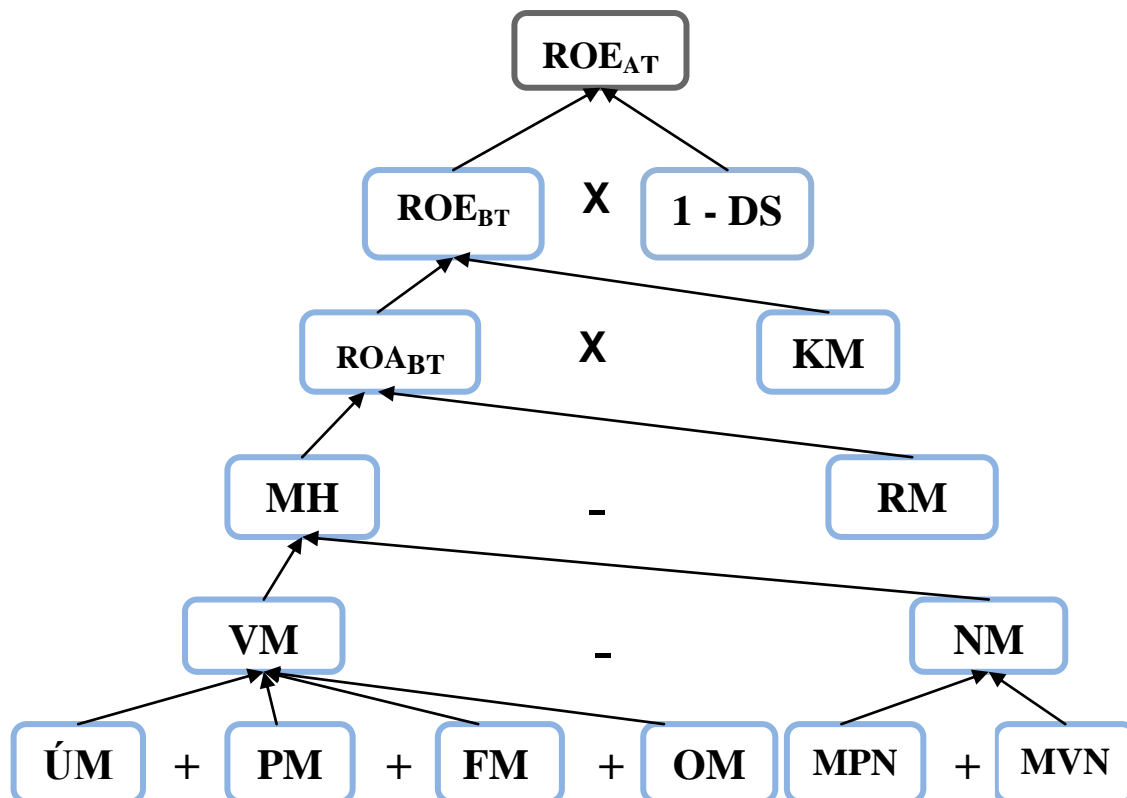
$$\Delta X_b = X_0 B \left[1 + \frac{A + C}{2} + \frac{AC}{3} \right]$$

$$\Delta X_c = X_0 C \left[1 + \frac{A + B}{2} + \frac{AB}{3} \right]$$

(Sedláček, 2011)

Vzájemné vazby dílčích relativních ukazatelů v systému ROE analýzy dle Kašparovské (2006):

Obrázek 1: Příklad schematického znázornění ukazatelů v ROE analýze

Zdroj: Vlastní zpracování z Kašparovská, 2006

Vysvětlivky k obrázku č. 1:

- ROE_{AT} - **rentabilita vlastního kapitálu** po zdanění
- ROE_{BT} - **rentabilita vlastního kapitálu** aktiv před zdaněním
- DS - **daňová sazba**
- ROA_{BT} - **rentabilita bankovních aktiv** před zdaněním
- KM - **kapitálový multiplikátor** = poměr celkových aktiv a vlastního kapitálu banky
- MHZ - **marže hrubého zisku** = hrubý zisk nebo ztráta banky z běžné činnosti
- RM - **riziková marže** = rizikové náklady jsou rozdílem mezi tvorbou a rozpouštěním opravných položek a rezerv k bankovním pohledávkám a zárukám
- VM - **výnosová marže**

- NM* - **nákladová marže**
- ÚM* - **úroková marže** = rozdíl úrokových výnosů a úrokových nákladů bankovních obchodů
- PM* - **provizní marže** = rozdíl provizních výnosů a provizních nákladů, za provize se pokládají i bankovní poplatky
- FM* - **marže finančních operací** = odpovídají položce „čistý zisk z finančních operací“ ve výkazu zisku a ztráty banky, jsou rozdílem mezi výnosy a náklady z bankovních obchodů s cennými papíry určenými k obchodování, s finančními deriváty, měnami a drahými kovy
- OM* - **marže ostatních výnosů** = rozdíl ostatních provozních výnosů a ostatních provozních nákladů, které nepatří do předcházejících skupin ÚM, PM a FM
- MPN* - **marže personálních nákladů** = personální náklady tvoří především mzdy a platy zaměstnanců včetně příspěvků na sociální a důchodové zabezpečení
- MVN* - **marže věcných nákladů** = patří sem odpisy, rezervy a opravné položky na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek.

Jednotlivé marže jsou dle Kašparovské (2006) tvořeny jako podíl absolutních hodnot složek hospodářského výsledku a průměrné hodnoty bilanční sumy, resp. průměrné hodnoty bilančních aktiv.

4.3. Ukazatele produktivity bankovního prostředí

Podle Kašparovské (2006) vyjadřujeme pomocí těchto ukazatelů kvalitu manažerského řízení banky. Vývoj těchto ukazatelů indikuje efektivnost využití bankovních zdrojů. Jedná se o významný ukazatel konkurenceschopnosti banky.

Kašparovská (2006) uvádí, že je možné využít např. následující ukazatele:

a) Ukazatel celkové produktivity – výpočtem získáme poměr čistého zisku po zdanění, který připadá na jednoho zaměstnance

$$\frac{\text{čistý zisk po zdanění}}{\text{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}}$$

b) Ukazatel nákladové intenzity – vyjadřuje poměr nákladů, které připadají na jednoho zaměstnance

$$\frac{\text{personální náklady}}{\text{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}}$$

c) Objemový ukazatel produktivity – vyjadřuje velikost objemu prodaných úvěrů, který připadá na jednoho zaměstnance

$$\frac{\text{objem prodaných úvěrů}}{\text{průměrný přepočtený počet zaměstnanců}}$$

4.4. Měření likvidity

„Riziko likvidity představuje situaci, kdy banka nebude mít dostatek volných finančních prostředků k pokrytí svých splatných závazků“ (Kašparovská, 2006).

„Snaha o zajištění vysoké likvidity může být v rozporu se snahou banky o dosažení co nejvyšší rentability“ (Kašparovská, 2006).

Podle Zieglera (2011) existují dvě koncepce měření rizika likvidity. Koncepce založená:

- na stavových veličinách
- na cash flow instrumentů banky.

a) Koncepce založená na stavových veličinách, spočívá v rozdělení všech položek bilance na likvidní a nelikvidní aktiva a stálá a volatilní pasiva. Tyto kategorie jsou proti sobě různými způsoby poměřovány. Výsledkem je velké množství ukazatelů likvidity jako např.

Ukazatel rychle likvidních aktiv

$$\frac{\text{likvidní aktiva}}{\text{aktiva celkem}} \times 100$$

Ukazatel pro krátkodobou likviditu

$$\frac{\text{likvidní aktiva}}{\text{vklady celkem}} \times 100$$

(Minimální přípustná hodnota dle Zieglera (2011) je 15 %).

Ukazatel pro dlouhodobou likviditu

$$\frac{\text{střednědobé a dlouhodobé úvěry}}{\text{středně a dlouhodobé vklady}} \times 100$$

(Limitní hodnoty se pohybují dle Zieglera (2011) od 100 % do 135 %).

Nevýhodou této koncepce je, že žádný z výše uvedených ukazatelů nebere v úvahu cash flow.

b) Koncepce založená na cash flow rozděluje podle Zieglera (2011) všechny položky na aktivní i pasivní straně bilance do časových košů podle jejich splatnosti. Po tomto rozdělení je možné udělat si žebříček **nesouladu splatností aktiv a pasiv**. Cílem je připravit takovou analýzu, z níž vyplynou potřeby banky v budoucích časových obdobích.

Nesoulad je možné měřit:

- v absolutních částkách
- v rozdílu (gapu) vztaženém k nějaké veličině.

Často se užívá poměr aktiv splatných v určitém časovém koši k pasivům splatným ve stejném časovém období. Zároveň je možné hodnoty vykazovat kumulovaně.

Podle Kašparovské (2006) se k měření likvidní situace banky nejčastěji používá likvidní gap. Měření spočívá v rozdělení aktiv a pasiv do časových pásem podle zbytkové doby splatnosti jednotlivých instrumentů. Banka je povinna měsíčně zasílat informace o své likvidní situaci České národní bance. Informace o stavu likvidních pozic v jednotlivých časových koších jsou povinnou součástí výročních zpráv.

Jak ve své knize uvádí Mejstřík (2008), součástí časových košů je i tzv. sedlina, jejímž zdrojem jsou vklady podniků, obyvatelstva, vlády, bank atd. Jedná se o důležitý zdroj financování bank. Vysoká úroveň sedliny (v praxi cca 80 % zůstatku na běžných účtech) je dána hlavním účelem běžného účtu, který spočívá ve zprostředkování platebního styku.

Likvidní situace banky, jak uvádí Kašparovská (2006), může být měřena také pomocí ukazatelů likvidity, které jsou založeny na poměru splatných aktiv a pasiv v určitém časovém horizontu. Tak můžeme rozlišit:

- **likviditu krátkodobou**

$$L_k = \frac{\text{krátkodobá aktiva se splatností do 1 roku}}{\text{krátkodobá pasiva se splatností do 1 roku}}$$

- **likviditu střednědobou**

$$L_s = \frac{\text{střednědobá aktiva se splatností od 1 do 5 let}}{\text{střednědobá pasiva se splatností od 1 do 5 let}}$$

- **likviditu dlouhodobou**

$$L_d = \frac{\text{dlouhodobá aktiva se splatností nad 5 let}}{\text{dlouhodobá pasiva se splatností nad 5 let}}$$

4.5. Ukazatele kvality bankovních aktiv

Tato skupina ukazatelů vypovídá o rizikovosti bankovního portfolia.

Důležitou podskupinu těchto ukazatelů tvoří ukazatele kvality úvěrových aktiv, které poměřují objem vytvořených rezerv a opravných položek k úvěrovým pohledávkám, resp. k finančním pohledávkám. Účetně zachycená tvorba rezerv a opravných položek vyjadřuje rizikovost prodaných úvěrových pohledávek. Opatření ČNB č. 9/2002 Sb. rozděluje jednotlivé úvěrové pohledávky na standardní, sledované a ohrožené. Ve skupině standardních pohledávek banka může tvořit rezervy, zatímco ke skupinám sledovaných a ohrožených pohledávek tvoří opravné položky, které dočasně snižují účetní hodnotu úvěrové pohledávky (Kašparovská, 2006).

Jako ukazatel kvality bankovních aktiv můžeme použít např. ukazatel poměřující opravné položky k úvěrům vůči celkovým úvěrovým pohledávkám ke klientům:

$$\frac{\text{opravné položky k úvěrům}}{\text{celkové úvěrové pohledávky ke klientům}} \times 100$$

Analogicky lze tvořit další vzorce pro výpočet kvality úvěrových aktiv.

Do skupiny ukazatelů kvality aktiv lze zařadit i ukazatel vyjadřující podíl bankovních rizikově vážených aktiv na celkových aktivech:

$$\frac{\text{rizikově vážená aktiva}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

V souladu s metodikou ČNB jsou jednotlivým skupinám úvěrových aktiv přiřazeny rizikové váhy. Rizikově vážená aktiva jsou dána součinem rizikové váhy a hodnoty aktiv v příslušné skupině (Kašparovská, 2006).

4.6. Kapitálová přiměřenost

Podle Kašparovské (2006) jde o specifický bankovní ukazatel, který vyjadřuje vztah mezi skutečnou výší kapitálu banky a jeho požadovanou výší vzhledem k rizikovosti bankovního portfolia.

Cílem tohoto ukazatele je zajistit dostatečnou výši bankovního kapitálu jako zdroje krytí ztrát a zamezit tak přenosu ztrát na bankovní věřitele, tj. zajistit, aby finanční rizika spojená s činností banky nesli v první řadě její akcionáři. Ukazatel kapitálové přiměřenosti je sledován orgány dohledu a bankami pravidelně zveřejňován.

Rostoucí hodnota ukazatele je pozitivní informací pro orgány dohledu a bankovní věřitele. Na druhé straně dlouhodobý růst a důraz na kapitálovou přiměřenost není dobrým signálem pro akcionáře a investory na kapitálovém trhu, protože může být doprovázen stagnací či poklesem tempa růstu rentability podnikání.

Kapitálová přiměřenost se určí následovně:

$$kp = \frac{\text{kapitál}}{\text{kapitálový požadavek A} + \text{kapitálový požadavek B}} \times 0,08 \geq 0,08$$

Kapitálem se rozumí přesně vymezený kapitál banky stanovený pro účely výpočtu ukazatele, tzn. součet Tier 1, Tier 2 a využitelného Tier 3 sníženého o odečitatelné položky.

Kapitálový požadavek A je roven kapitálovému požadavku k úvěrovému riziku bankovního portfolia.

Kapitálový požadavek B je roven součtu kapitálových požadavků k úvěrovému riziku obchodního portfolia, riziku angažovanosti obchodního portfolia, obecnému úrokovému riziku, měnovému a komoditnímu riziku.

Jmenovatel vzorce vyjadřuje minimální výši kapitálu, kterou musí banka udržovat, aby splňovala **požadovanou minimální úroveň kapitálové přiměřenosti 8%**.

Tier 1 (jádrový kapitál) je vlastním zdrojem banky a má nejvyšší schopnost ke krytí ztrát.

Je tvořen těmito základními složkami:

- splacené základní jmění zapsané v obchodním rejstříku,
- splacené emisní ážio,
- povinné rezervní fondy,
- ostatní rezervní fondy vytvořené ze zisku po zdanění s výjimkou rezervních fondů účelově vytvořených,
- nerozdělený zisk z předchozích období po zdanění v případě, že byl potvrzen externím auditorem a schválen valnou hromadou akcionářů.

Odečitatelné položky tvoří např. neuhrazená ztráta z minulých let a ztráta běžného období, goodwill, nehmotný majetek banky, nabyté vlastní akcie a podíly atd.

Tier 2 (dodatkový kapitál) má nižší schopnost krytí ztrát, protože zahrnuje cizí zdroje započitatelné za určitých podmínek do regulatorního kapitálu.

Je tvořen těmito základními složkami:

- rezervy až do výše 1,25 % rizikově vážených aktiv bankovního portfolia,
- podřízený dluh A maximálně do výše 50 % Tier 1,
- ostatní kapitálové fondy.

Podřízený dluh A může mít formu bankou emitovaného dluhopisu, bankou přijatého úvěru či vkladu od jiného věřitele. Aby uvedené instrumenty mohly být bankou vykázány jako podřízený dluh, musí splňovat některé z následujících podmínek: podřízený dluh musí být převeden na účet banky, nesmí být zajištěn, musí mít splatnost nejméně 5 let, nesmí být odmítnutý Českou národní bankou atd.

Tier 3 je kapitál, který tvoří podřízený dluh B. Forma dluhu B je shodná s podřízeným dluhem A (tzn. může být představován emitovaným dluhopisem, přijatým úvěrem či vkladem). Lhůta splatnosti u podřízeného dluhu B je nejméně dva roky od data jeho převedení na účet banky. Ostatní podmínky jsou stejné jako u dluhu A (Kašparovská, 2006).

4.7. Ukazatele tržní hodnoty

Zatímco předchozí skupiny ukazatelů vycházely výhradně z údajů zjištěných v účetnictví a informovaly převážně o minulém vývoji finanční situace podniku, tak tato skupina ukazatelů podává informaci o tom, jak vidí investoři a trh budoucnost podniku (Grünwald & Holečková, 2006).

Investoři a všichni obchodníci na kapitálovém trhu se zajímají o návratnost svých investic, které lze dosáhnout buď prostřednictvím dividend, nebo růstem ceny akcií. Hodnoty ukazatelů tržní hodnoty se běžně publikují ve finančních přílohách novin (Sedláček, 2011).

Mezi vybrané ukazatele této skupiny patří např.:

- a) **Čistý zisk na akcii** (earning per share, EPS) – čistým ziskem se rozumí celkový zisk po zdanění a po výplatě primárních dividend. Protože zisk může být použit na dividendy pouze částečně, nelze z tohoto ukazatele usuzovat výši dividend. Obtížné je i usuzovat na trend vývoje (Sedláček, 2011).

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{počet kmenových akcií}}$$

- b) **Dividenda na akcii** (dividend per share, DPS) – dividendová politika souvisí s investiční politikou podniku, je kompromisem mezi potřebou zadržet zisk na uspokojení potřeb podniku a mezi uvolněním hotovosti pro vlastníky spolu (Sedláček, 2011).

$$\text{Dividenda na akcii} = \frac{\text{dividendy za rok}}{\text{počet kmenových akcií}}$$

- c) **Výplatní poměr** (payout ratio, DPS/EPS) – tento ukazatel ukazuje, jak velký podíl vytvořeného čistého zisku je vyplácen akcionářům v podobě dividend. Vypovídá o dividendové politice podniku (Sedláček, 2011).

$$\text{Výplatní poměr} = \frac{\text{dividenda na akcii}}{\text{zisk na akcii}}$$

- d) **Udržitelná míra růstu** (sustainable growth rate) – tento výpočet se používá jako jeden z možných způsobů pro stanovení tempa růstu dividendy. Jsou-li rentabilita

vlastního kapitálu a výplatní poměr konstantní, zvýší se o g zisk a dividendu na 1 akcii (Sedláček, 2011).

$$\text{Udržitelná míra růstu } g = \text{ROE} \times \text{aktivační poměr}$$

e) **Aktivační poměr** (plowback ratio) – zachycuje velikost zisku reinvestovaného zpět do podniku (Sedláček, 2011).

$$\text{Aktivační poměr} = 1 - \text{výplatní poměr}$$

f) **Poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii** (price earning ratio, P/E) – ukazatel je indikátorem tržního ohodnocení podniku. Ukazuje, kolik jsou investoři ochotni zaplatit za 1 korunu vykazovaného zisku na akcii, odhaduje počet let potřebných ke splacení ceny akcie jejím výnosem (Sedláček, 2011).

$$\text{Poměr tržní ceny k zisku na akcii (P/E)} = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{čistý zisk na akcii}}$$

(Sedláček, 2011)

g) **Účetní hodnota akcie** – zjistíme ji vydělením vlastního kapitálu podniku počtem vydaných kmenových akcií. Hodnota tohoto ukazatele u prosperujících podniků roste (Rejnuš, 2008).

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet kmenových akcií}}$$

h) **Hodnota přidaná trhem** – ukazatel informuje o tom, jaký je rozdíl mezi tržní a účetní hodnotou akcie. Podle Rejnuše (2008) dobře prosperující společnosti mívají tržní cenu akcie podstatně vyšší než je jejich účetní hodnota. U problémových společností tyto rozdíly nebývají příliš vysoké.

$$\text{Hodnota přidaná trhem} = \text{tržní cena akcie} - \text{účetní hodnota akcie}$$

i) **Poměr tržní ceny akcie a účetní hodnoty akcie** – ukazatel vyjadřuje poměr mezi tržní cenou akcie k její účetní hodnotě. Hodnota prosperujících společností bývá větší než 1 (Rejnuš, 2008).

$$\text{Poměr tržní a účetní hodnoty akcie} = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{účetní hodnota akcie}}$$

5. Mezipodnikové srovnání

Jedním ze způsobů zlepšování úrovně podniku je dle Synka (2011) jeho srovnání s jinými podniky – mezipodnikové srovnání. Těmi jinými podniky jsou obvykle podniky stejného oboru, poskytující stejné služby, konkurenční podniky. Srovnávají se finanční ukazatele, produktivita práce, náklady atd. Používají se statistické charakteristiky (střední hodnoty – průměry, modus, medián), ukazatele variace (rozpětí, směrodatná odchylka, rozptyl, variační koeficient), metody stanovení pořadí. Podnik se porovnává s průměrnými hodnotami zjištěnými za odvětví, obor, skupinu konkurenčních podniků, s nejlepším podnikem, s doporučenými hodnotami (standardy).

Ke zvýšení názornosti ve finanční analýze se používají různé grafy. Nejběžnějšími jsou sloupkové, spojnicové a výsečové grafy. V poslední době získal oblibu tzv. spider graf. Umožňuje rychlé a přehledné vyhodnocení postavení určitého podniku v řadě ukazatelů vzhledem k odvětvovému průměru, možné je však i srovnání s nejlepším (v odvětví nebo oboru) nebo konkurenčním podnikem (Synek, 2011).

6. Metodika práce

Hlavním cílem této práce je vyhodnocení finanční situace konkrétního bankovního subjektu za období let 2008 – 2012, se zaměřením na vývoj po roce 2008, kdy zasáhla velká celosvětová krize finanční trhy. Dílčím cílem je srovnání tohoto subjektu s hlavními konkurenty na českém bankovním trhu.

Jako zkoumaný subjekt byla vybrána jedna ze čtyř „velkých bank“ působících na českém trhu - Komerční banka, a.s.

Nejprve bude provedena analýza hlavních účetních dokladů Komerční banky, tj. rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Bude zhodnocena struktura bilance formou vertikální a horizontální analýzy. Dalším krokem bude výpočet a zhodnocení vývoje poměrových ukazatelů: ukazatele rentability, produktivity, kvality bankovních aktiv, likvidity, tržní hodnoty a specifického ukazatele pro bankovní sektor – kapitálové přiměřenosti. Zdrojová data budou čerpána z veřejně dostupných výročních zpráv Komerční banky. Z důvodu, že Komerční banka je součástí a mateřskou společností Skupiny Komerční banky, výroční zprávy obsahují jak konsolidované, tak nekonsolidované údaje. Cílem práce je vyhodnocení finanční situace pouze Komerční banky a.s. (nikoli Skupiny Komerční banky), proto při výpočtu ukazatelů byla podkladem nekonsolidovaná část účetní závěrky. Výjimku tvoří ukazatele tržní hodnoty, kde zdrojem dat byla část konsolidovaná.

Aby bylo možné zhodnotit jak si Komerční banka, a.s. stojí na trhu, bude analogicky prováděno srovnání základních ukazatelů s ukazateli hlavních tří konkurenčních bank působících na území České republiky. Podkladem pro výběr konkurentů byla Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem České národní banky z roku 2012, kde ČNB člení bankovní sektor do několika skupin podle velikosti bilanční sumy. Komerční banka patří do skupiny čtyř velkých bank. Tyto banky se vyznačují velikostí bilanční sumy nad 250 mld. Kč. Toto kritérium splňují v České republice kromě Komerční banky

(KB) ještě tři bankovní subjekty, které budou v této práci posuzovány jako subjekty konkurenční. Jedná se o Českou spořitelnu, a.s. (ČS), Československou obchodní banku, a.s. (ČSOB) a UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (UCB) Zdrojová data pro provedení srovnání byla čerpána analogicky s první částí analýzy (Komerční banky,

a.s.) z povinně zveřejňovaných volně dostupných výročních zpráv jednotlivých bankovních subjektů za období let 2008 – 2012, z nekonsolidovaných částí.

Výpočet ukazatelů vychází ze vzorců uvedených v praktické části této práce, zde jsou uvedena pouze specifika a případné odchylky.

Analýza rentability

Při provedení rozkladu ukazatele ROE_{AT} bylo použito následující schéma (obrázek č. 1) dle Kašparovské (2006):

$$ROE_{AT} = ROE_{BT} \times (1 - DS)$$

$$ROE_{BT} = ROA_{BT} \times KM$$

$$ROA_{BT} = MHZ - RM$$

$$MHZ = VM - NM$$

$$VM = \acute{U}M + PM + FM + OM$$

$$NM = MPN + MVN$$

Položku MVN (marže věcných nákladů) tvoří v praktické části všeobecné provozní náklady a odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku.

Rozklad syntetického ukazatele ROE_{AT} do dílčích ukazatelů byl proveden pomocí multiplikativních (násobení) a aditivních (sčítání a odčítání) vazeb. V případě multiplikativních vazeb byla k vyčíslení vlivu analytických ukazatelů použita logaritmičká metoda. Pro výpočet vlivů analytických ukazatelů na vrcholový ukazatel byl použit následující model:

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem ukazatele
rentabilita vlastního kapitálu před zdaněním

$$\Delta ROE_{AT} | ROE_{BT} = \frac{\ln I_{ROE_{BT}}}{\ln I_{ROE_{AT}}} \times (ROE_{AT_1} - ROE_{AT_0})$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem ukaz. (1 – daňová sazba)

$$\Delta ROE_{AT} | 1 - DS = \frac{\ln I_{1-DS}}{\ln I_{ROE_{AT}}} \times (ROE_{AT_1} - ROE_{AT_0})$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem rentability aktiv před zdaněním

$$\Delta ROE_{AT}|ROA_{BT} = \frac{\ln I_{ROA_{BT}}}{\ln I_{ROE_{BT}}} \times \Delta ROE_{AT}|ROE_{BT}$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem působení kapitálového multiplikátoru

$$\Delta ROE_{AT}|KM = \frac{\ln I_{KM}}{\ln I_{ROE_{BT}}} \times \Delta ROE_{AT}|ROE_{BT}$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem marže hrubého zisku

$$\Delta ROE_{AT}|MHZ = \frac{MHZ_1 - MHZ_0}{ROA_{BT_1} - ROA_{BT_0}} \times \Delta ROE_{AT}|ROA_{AT}$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem rizikové marže

$$\Delta ROE_{AT}|RM = \frac{RM_1 - RM_0}{ROA_{BT_1} - ROA_{BT_0}} \times \Delta ROE_{AT}|ROA_{AT}$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem výnosové marže

$$\Delta ROE_{AT}|VM = \frac{VM_1 - VM_0}{MHZ_1 - MHZ_0} \times \Delta ROE_{AT}|MHZ$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem nákladové marže

$$\Delta ROE_{AT}|NM = \frac{NM_1 - NM_0}{MHZ_1 - MHZ_0} \times \Delta ROE_{AT}|MHZ$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem úrokové marže

$$\Delta ROE_{AT}|ÚM = \frac{ÚM_1 - ÚM_0}{VM_1 - VM_0} \times \Delta ROE_{AT}|VM$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem provizní marže

$$\Delta ROE_{AT}|PM = \frac{PM_1 - PM_0}{VM_1 - VM_0} \times \Delta ROE_{AT}|VM$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem marže finančních operací

$$\Delta ROE_{AT}|FM = \frac{FM_1 - FM_0}{VM_1 - VM_0} \times \Delta ROE_{AT}|VM$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem marže ostatních výnosů

$$\Delta ROE_{AT|OM} = \frac{OM_1 - OM_0}{VM_1 - VM_0} \times \Delta ROE_{AT|VM}$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem marže personální nákladů

$$\Delta ROE_{AT|MPN} = \frac{MPN_1 - MPN_0}{NM_1 - NM_0} \times \Delta ROE_{AT|NM}$$

změna ukazatele rentabilita vlastního kapitálu po zdanění vlivem marže věcných nákladů

$$\Delta ROE_{AT|MVN} = \frac{MVN_1 - MVN_0}{NM_1 - NM_0} \times \Delta ROE_{AT|NM}.$$

Analýza produktivity

V této analýze nebude hodnocena Česká obchodní banka z důvodu nedostupnosti dat. Banka ve svých výkazech neuvádí průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců, který by se týkal nekonsolidované části účetní závěrky.

Analýza likvidity

V této práci byla posuzována likvidita poměrem těchto položek rozvahy: poskytnuté úvěry klientům vůči přijatým vkladům od klientů Komerční banky.

Analýza tržní hodnoty

Ze skupiny velkých bank pouze Komerční banka, a.s. vydává obchodovatelné akcie na regulovaném trhu, tj. na Burze cenných papírů Praha a.s. a na trhu organizovaném společností RM-SYSTÉM. Z tohoto důvodu nebude provedeno srovnání ukazatelů tržní hodnoty s konkurenčními bankami (nelze zjistit tržní cenu akcie u konkurenčních bank.)

Tržní cena akcie Komerční banky pro jednotlivé roky byla stanovena jako aritmetický průměr dvanácti měsíčních tržních hodnot akcií, vždy k poslednímu burzovnímu dni v měsíci.

7. Profil Komerční banky

Komerční banka patří mezi přední bankovní instituce v České republice a v regionu střední a východní Evropy. Je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. Komerční banka je mateřskou společností Skupiny KB a od roku 2001 je součástí mezinárodní finanční skupiny Sociétés Générale, která je jednou z největších finančních skupin v Evropě. Společnosti Skupiny Komerční banky nabízejí další specializované služby, mezi které patří penzijní připojištění, stavební spoření, leasing, faktoring, spotřebitelské úvěry a pojištění, dostupné prostřednictvím sítě poboček KB, přímého bankovníctví a vlastní distribuční sítě. Prostřednictvím pobočky zaměřené na obsluhu korporátních klientů působí KB rovněž ve Slovenské republice.

Sídlem Komerční banky, a.s., je Praha 1, Na Příkopě 33, č. p. 969, PSČ 114 07, IČ 45317054, je zapsaná do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1360.

7.1. Od historie po současnost

Komerční banka byla založena v roce 1990 jako státní instituce. V roce 1992 byla transformována na akciovou společnost. Akcie Komerční banky jsou kótovány na Burze cenných papírů Praha i ve RM-Systému již od jejich vzniku. Od roku 1995 se obchodují globální depozitní certifikáty zastupující akcie Komerční banky na Burze cenných papírů v Londýně. V roce 2001 koupila skupina Sociétés Générale státní šedesátiprocentní podíl v Komerční bance. Díky této transakci Komerční banka začala kromě své tradičně silné pozice na trhu podniků a municipalit výrazně rozvíjet své aktivity také směrem k individuálním klientům a podnikatelům. V rozvoji pokračovala v roce 2006 nákupem šedesátiprocentního podílu v Modré pyramidě, čímž získala plnou kontrolu nad touto třetí největší stavební spořitelnou v České republice. Dne 31. 12. 2010 došlo k přeshraniční fúzi sloučením Komerční banky a Komerční banky Bratislava. Nástupnickou společností se stala Komerční banka, která pokračuje v aktivitách na Slovensku prostřednictvím své pobočky.

7.2. Předmět činnosti Komerční banky

Komerční banka, a.s. spolu s deseti dceřinými a přidruženými společnostmi tvoří Finanční skupinu Komerční banky, a.s. Mateřskou společností této skupiny je Komerční banka, která je zapsána v obchodním rejstříku v České republice jako akciová společnost.

K hlavním činnostem Komerční banky patří:

- poskytování úvěrů a záruk v české a cizí měně;
- přijímání a ukládání vkladů v české a cizí měně;
- vedení běžných a termínovaných účtů v české a cizí měně;
- poskytování bankovních služeb v rozsáhlé síti poboček v České republice;
- devizové operace na mezibankovním peněžním trhu;
- bankovní služby zahraničnímu obchodu;
- bankovní služby v oblasti kapitálových trhů.

Komerční banka generuje převážnou část výnosů Finanční skupiny Komerční banky, a.s. a rozhodujícím způsobem se podílí na aktivech a závazcích této skupiny.

8. Finanční analýza Komerční banky, 2008 – 2012

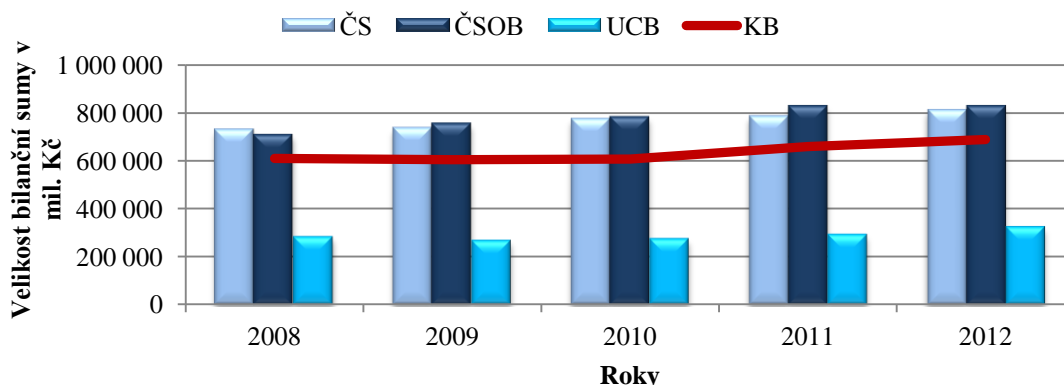
V praktické části této práce bude nejprve provedena analýza absolutních dat rozvahy Komerční banky, tj. budou rozebrány nejdůležitější položky majetku banky (strany aktiv) a zdrojů krytí (pasiv) ve vertikální analýze (procentním rozboru) a analýze horizontální, zobrazující vývoj hlavních položek rozvahy v období let 2008 – 2012. Následovat bude rozbor hlavních složek výkazu zisků a ztrát. V dalším kroku bude provedena analýza poměrových ukazatelů: ukazatelů rentability, produktivity, likvidity, provedeme analýzu kvality bankovních aktiv, výpočet ukazatele kapitálové přiměřenosti a ukazatelů tržní hodnoty.

8.1. Analýza struktury bilance

„Každá bilance, a nejenak je tomu i u bilance banky, nám dává informaci o tom, jaká je struktura majetku daného podniku na jedné straně a z jakých zdrojů je na druhé straně tento majetek financován“ (Revenda, 2004).

K 31. 12. 2012 činila výše bilanční sumy Komerční banky 689 mld. Kč (příloha č. 2), čímž se Komerční banka řadí výší své bilanční sumy na třetí místo ve skupině „velkých bank“. Prvenství v tomto srovnání obsadila Československá obchodní banka, kterou následuje s velmi malým odstupem Česká spořitelna. Na čtvrté místo se zařadila UniCredit bank, jejíž velikost bilanční sumy je oproti ostatním bankám méně než poloviční (graf č. 1).

Graf 1: Vývoj bilanční sumy skupiny „velkých bank“, 2008 – 2012, mil. Kč

Zdroj: Zpracování z výročních zpráv jednotlivých bank

Při pohledu na vývoj bilanční sumy Komerční banky je zřejmý rostoucí trend této položky v posledních třech letech. Pokles bilanční sumy byl zaznamenán v průběhu

zkoumaného období pouze v roce 2009, kdy hodnota bilanční sumy poklesla oproti předcházejícímu roku 2008 z hodnoty 609 962 mil. Kč o 0,8 % (tabulka č. 8) na hodnotu 605 086 mil. Kč. Meziroční tempo růstu celkových aktiv je kolísavé. Nejvyšší meziroční nárůst bilanční sumy o 8,76 % byl zaznamenán Komerční bankou mezi roky 2011/2010 (tabulka č. 8).

Nejmenší bankou ze skupiny velkých bank dle velikosti bilanční sumy je UniCredit Bank. Její výše bilanční sumy tvořila v roce 2012 pouze 46 % bilanční sumy Komerční banky. Naproti tomu objem bilanční sumy největší banky ČSOB byl v roce 2012 o 20 % větší než v Komerční bance.

8.1.1. Analýza aktiv

Banka je specifickým druhem podniku, protože hlavním předmětem činnosti banky na rozdíl od nefinančního subjektu je přijímání vkladů a poskytování úvěrů. Tato skutečnost je dobře patrná z provedené vertikální analýzy rozvahy Komerční banky (tabulka č. 7), kde nejvyšší podíl na aktivech v roce 2012 tvoří právě úvěry a pohledávky za klienty (tvoří 57,46% podíl na aktivech banky).

Tabulka 7: Vertikální analýza aktiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %

AKTIVA	2008	2009	2010	2011	2012
Hotovost a účty u centrálních bank	2,02	2,34	2,14	2,46	4,01
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	7,21	4,05	5,65	5,34	7,53
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	1,50	1,58	1,95	2,85	3,77
Realizovatelná finanční aktiva	7,52	10,79	11,32	13,09	13,69
Pohledávky za bankami	23,06	21,80	17,84	14,26	8,10
Úvěry a pohledávky za klienty	52,22	53,17	55,15	56,44	57,46
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	0,57	0,33	0,31	0,25	0,32
Majetkové účasti	3,87	3,95	3,83	3,72	3,62
Nehmotný majetek	0,52	0,55	0,55	0,52	0,51
Hmotný majetek	1,21	1,18	1,08	0,99	0,95
Ostatní aktiva	0,30	0,25	0,17	0,07	0,03
Aktiva celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Další podstatnou položkou jsou realizovatelná finanční aktiva (13,69 % aktiv) a pohledávky za bankami (8,10 % aktiv). V porovnání s nebankovním subjektem je

z rozvahy patrný malý podíl hmotného (cca 1% podíl na aktivech banky) a nehmotného (0,51% podíl) majetku na aktivech banky.

Aby bylo možné položky s nejvyšším podílem na aktivech představit podrobněji, bude proveden ještě rozbor rozvahy Komerční banky z pohledu horizontálního, tj. bude zhodnocen vývoj položek majetku v čase.

Tabulka 8: Horizontální analýza aktiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %

AKTIVA	Relativní změna v %			
	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Hotovost a účty u centrálních bank	15,07	-8,29	25,04	70,23
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-44,31	39,98	2,89	47,10
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	4,84	23,51	58,73	38,43
Realizovatelná finanční aktiva	42,33	5,28	25,81	9,17
Pohledávky za bankami	-6,22	-17,88	-13,11	-40,65
Úvěry a pohledávky za klienty	1,00	4,07	11,31	6,31
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	-42,84	-4,32	-12,66	34,42
Majetkové účasti	1,40	-2,75	5,75	1,39
Nehmotný majetek	6,03	0,60	2,56	1,36
Hmotný majetek	-3,29	-8,49	-0,31	0,69
Ostatní aktiva	-17,86	-32,60	-56,83	-56,26
Aktiva celkem	-0,80	0,33	8,76	4,42

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Jak je patrné z horizontální analýzy (tabulka č. 8), k největšímu meziročnímu nárůstu došlo v období přelomu let 2012/2011 u položky hotovost a účty u centrálních bank o 70,23 %. Tato rozvahová položka představuje povinné minimální rezervy a ostatní vklady u centrálních bank. Povinné minimální rezervy jsou centrální bankou úročeny. K největšímu meziročnímu poklesu došlo o 40,65 % u položky pohledávky za bankami.

Největší podíl na aktivech Komerční banky tvoří tyto položky:

1) Úvěry a pohledávky za klienty

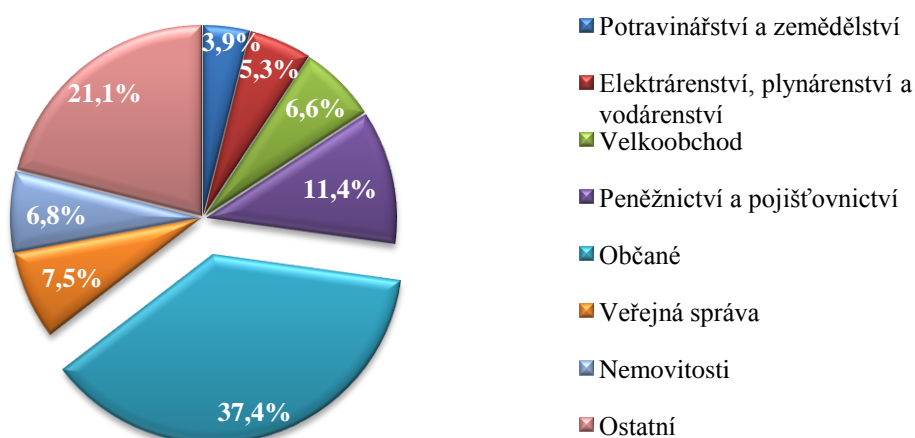
Tato rozvahová položka je dominantní u univerzálních bank. Patří sem pohledávky z poskytnutých úvěrů všem typům nebankovních klientů, tedy firmám, domácnostem, municipalitám (Kašparovská, 2006).

Dle výsledků analýzy Komerční banky tvoří objemově největší položku z aktiv a vytváří největší část provozních výnosů. K 31. 12. 2012 se na aktivech podílely

z 57,46 %. Meziročně docházelo u této položky po celé sledované období k růstu položky. Nejvyšší růst této položky banka zaznamenala v roce 2011, kdy ve srovnání s rokem 2010 došlo k navýšení o 11,31 %, tj. z 334 834 mil. Kč vzrostl objem položky na 372 688 mil. Kč. Nejnižší hodnota navýšení byla zaznamenána v roce 2009, pouze o 1 %, důvodem byl pokles hospodářské aktivity a vyvrcholení finanční krize (tabulka č. 8 a 9).

Největší podíl úvěrů, které poskytla banka k 31. 12. 2012 svým klientům, tvoří úvěry občanům (graf č. 2).

Graf 2: Rozložení poskytnutých úvěrů Komerční banky dle sektorů v roce 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výroční zprávy Komerční banky z roku 2012

2) Realizovatelná finanční aktiva

Položka realizovatelná finanční aktiva zahrnuje akcie, dluhopisy, cenné papíry zajištěné aktivy a podílové listy vlastněné Komerční bankou, součástí jsou např. cenné papíry vydané státními i nestátními institucemi v České republice a státními institucemi v zahraničí. V této položce jsou vykázány majetkové účasti s přímým nebo nepřímým podílem Komerční banky na hlasovacích právech ve společnostech nižším než 20 %.

Podle Půlpánové (2007) motivem k získání těchto majetkových cenných papírů je realizace zisku z transakcí prováděných s těmito instrumenty.

Podíl těchto aktiv na celkových aktivech Komerční banky má rostoucí trend. K 31. 12. 2012 jejich podíl tvořil 13,69 % z celkových aktiv Komerční banky, na počátku sledovaného období, v roce 2008, tvořil jejich podíl pouhých 7,52 % z celkových aktiv. Nejvyšší meziroční růst banka zaznamenala v letech v roce 2009,

kdy došlo k navýšení položky o 42,33 %. Naopak nejnižší hodnoty meziročního růstu dosáhla banka v roce 2010, kdy došlo k nárůstu o 5,28 %.

3) Pohledávky za bankami

Pokud vystupuje banka na mezibankovním trhu jako subjekt nabízející volné primární zdroje (zdroje od klientů) a poskytuje je úvěrovou cestou jiným bankovním subjektům, vzniká jí pohledávka za bankami. (Půlpánová, 2007)

Položka pohledávky vůči bankám poklesla v roce 2012 meziročně oproti roku 2011 o 40,65 % na 55 863 mil. Kč. Největší část této položky tvoří půjčky poskytnuté centrálním bankám jako součást reverzních repo operací, které se snížily o 64,41 % na 21 000 mil. Kč. Tato položka má celkově klesající trend. Při pohledu na vertikální část analýzy (tabulka č. 7) vidíme, že v roce 2008 tvořily pohledávky za bankami 23,06 % celkových aktiv a v roce 2012 pouze 8,10 %.

8.1.2. Analýza pasiv

Analogicky s analýzou aktiv bude provedena analýza pasiv Komerční banky. Nejprve bude provedena vertikální analýza, následně horizontální analýza.

Tabulka 9: Vertikální analýza pasiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %

PASIVA	2008	2009	2010	2011	2012
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	3,30	2,04	2,30	3,70	2,89
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0,86	1,08	1,14	1,39	1,59
Závazky vůči bankám	1,67	3,21	4,79	4,49	4,62
Závazky vůči klientům	75,60	75,49	72,69	71,15	70,49
Emitované cenné papíry	5,84	5,08	5,25	5,23	5,51
Odložený daňový závazek	0,11	0,11	0,16	0,37	0,68
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	1,64	1,34	1,14	1,63	1,29
Rezervy	0,32	0,31	0,17	0,16	0,14
Ostatní pasiva	0,01	0,00	0,00	0,00	0,08
Podřízený dluh	0,98	0,99	0,99	0,91	0,00
Závazky celkem	90,33	89,64	88,63	89,02	87,30
Základní kapitál	3,12	3,14	3,13	2,88	2,76
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	6,55	7,22	8,24	8,10	9,95
Vlastní kapitál celkem	9,67	10,36	11,37	10,98	12,70
Závazky a vlastní kapitál celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Pasiva (zdroje krytí) banky můžeme rozdělit na dva hlavní oddíly: vlastní kapitál a cizí kapitál. Součástí vlastního kapitálu banky je kromě základního kapitálu také emisní ážio, nerozdělený zisk/neuhrazená ztráta, oceňovací rozdíly a zisk/ztráta běžného období. Ve srovnání s podniky v nefinanční sféře je podíl vlastního kapitálu oproti cizímu kapitálu podstatně menší.

V případě Komerční banky vlastní kapitál k 31. 12. 2012 tvoří celkem 12,70 % bilanční sumy, tj. 87 583 mil. Kč (příloha č.2). K tomuto datu vzrostl meziročně proti roku 2011 o 20,86 %. Jde o největší meziroční nárůst za posledních 5 let. K růstu přispěla tvorba čistého zisku, dále přecenění portfolia realizovatelných cenných papírů a zajišťovacích instrumentů, které odrážely pokles tržních úrokových sazeb. Základní kapitál zůstal ve stejné výši 19 005 mil. Kč.

Cizí kapitál Komerční banky k 31. 12. 2012 tvořil zbylých 87,30 % z celkové bilanční sumy, tj. 601 874 mil. Kč. V posledním roce došlo ke zpomalení tempa růstu. Největší meziroční pokles této položky banka zaznamenala v roce 2009, kdy klesla hodnota položky ve srovnání s předcházejícím rokem 2008 o 1,56 %.

Tabulka 10: Horizontální analýza pasiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %

PASIVA	Relativní změna v %			
	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	-38,86	13,38	74,87	-18,50
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	25,00	6,19	32,33	19,56
Závazky vůči bankám	90,85	49,64	1,89	7,48
Závazky vůči klientům	-0,94	-3,39	6,46	3,44
Emitované cenné papíry	-13,70	3,65	8,39	10,11
Odložený daňový závazek	0,30	45,95	146,32	93,40
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	-18,92	-14,07	54,81	-17,10
Rezervy	-6,22	-44,41	2,43	-9,38
Ostatní pasiva	-96,47	-66,67	0,00	56800,00
Podřízený dluh	-0,03	0,00	0,02	-100,00
Závazky celkem	-1,56	-0,79	9,24	2,39
Základní kapitál	0,00	0,00	0,00	0,00
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	9,29	14,48	6,91	28,27
Vlastní kapitál celkem	6,30	10,09	5,00	20,86
Závazky a vlastní kapitál celkem	-0,80	0,33	8,76	4,42

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Největší podíl na pasivech z cizího kapitálu Komerční banky tvoří položky:

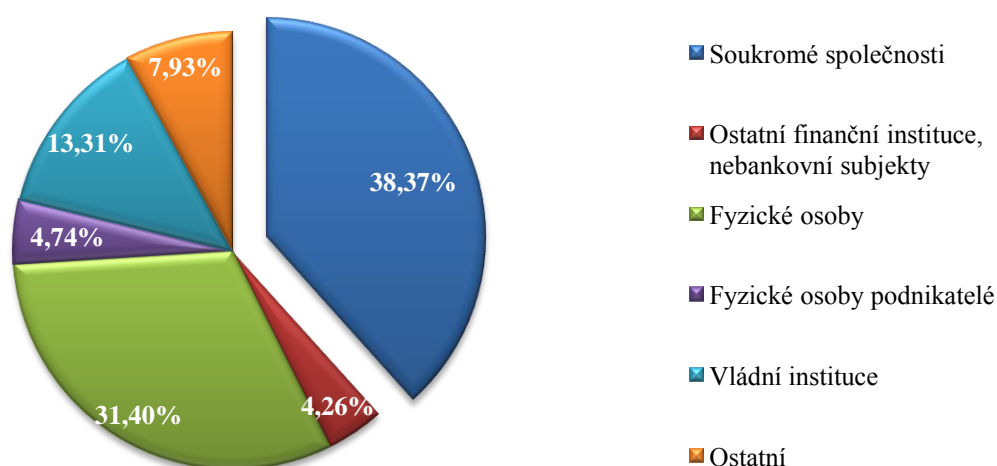
1) Závazky vůči klientům

Vznikají na základě depozitních operací banky, zahrnují zůstatky běžných účtů, úsporné vklady splatné na požádání, termínované vklady s výpovědní lhůtou nebo se splatností a úsporné vklady s výpovědní lhůtou nebo se splatností. Závazky vůči klientům mají svůj protipól v položce aktiv – pohledávky za klienty (Půlpánová, 2007).

Objem této položky v Komerční bance tvořil k 31. 12. 2012 70,49 % z položky pasiv (tabulka č. 9). Meziročně oproti roku 2011 došlo k navýšení o 3,44 % na téměř 486 mld. Kč. Na počátku sledovaného období, v letech 2009 a 2010 docházelo k meziročnímu snižování objemu této položky.

Největší podíl závazků vůči klientům k 31. 12. 2012 má banka vůči soukromým společnostem (graf č. 3).

Graf 3: Závazky vůči klientům KB dle skupin klientů v roce 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výroční zprávy Komerční banky, rok 2012

2) Emitované cenné papíry

Pokud banka vydává k doplnění zdrojů dluhopisy či hypoteční zástavní listy, vzniká jí závazek vůči jejich držiteli. Cenný papír je oceněn emisní cenou, která se od okamžiku splatnosti instrumentu zvyšuje o nabíhající úrokové příslušenství. (Půlpánová, 2007)

Portfolio položky v Komerční bance tvoří hypoteční zástavní listy, většinu tvoří listy vydané v období let 2005 – 2007. Banka vydává tyto hypoteční zástavní listy s cílem

získat finanční prostředky na refinancování hypotečních úvěrů. Podíl emitovaných cenných papírů na aktivech v roce 2012 tvořil 5,51 %. Objem této položky vzrostl meziročně v roce 2012 oproti roku 2011 o 10,11 %, tj. z hodnoty 34,5 mld. Kč na 38 mld. Kč. V roce 2009, z důvodu splacení a odkoupení části hypotečních zástavních listů emitovaných Komerční bankou, došlo k poklesu této položky o 13,70 %.

3) Závazky vůči bankám

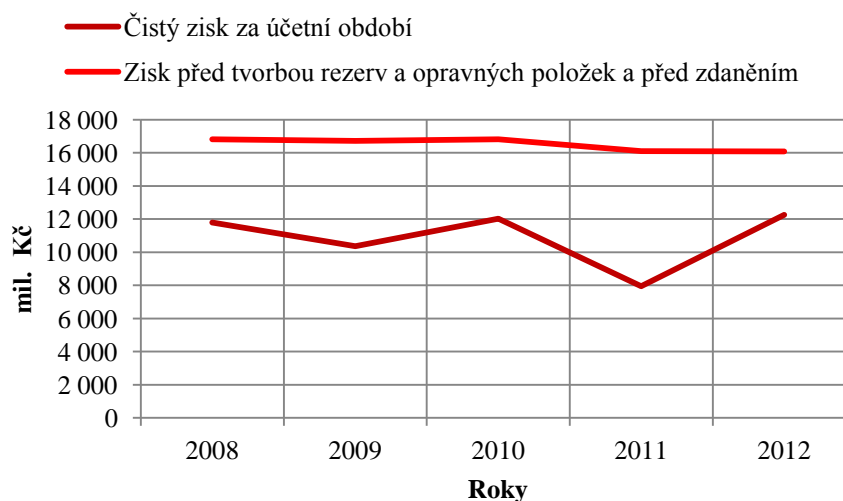
Položka zachycuje ty aktivity banky na mezibankovním trhu, v nichž je banka příjemcem zdrojů. Položka je protipólem položky v aktivech – pohledávky za bankami. (Půlpánová, 2007)

Závazky vůči bankám k 31. 12. 2012 zaujímaly 4,62% podíl na aktivech banky. Oproti roku 2011 došlo k nárůstu objemu položky o 7,48 %. Největší meziroční růst byl zaznamenán v roce 2009, kdy došlo k růstu o 90,85 %, z hodnoty 10 182 mld. Kč na 19 432 mil. Kč.

8.2. Analýza výkazu zisku a ztrát

Ve výkazu zisku a ztrát najdeme výsledky hospodaření banky za dané období.

Graf 4: Vývoj zisku Komerční banky, 2008 – 2012, v mil. Kč

Zdroj: Zpracováno z výročních zpráv Komerční banky

K datu 31. 12. 2012 vykázala Komerční banka čistý zisk ve výši 12 248 mil. Kč, oproti roku 2011 tím došlo ke zvýšení této položky meziročně o 54 %. Největší pokles zisku byl zaznamenán v roce 2011. Banka v té době držela ve své bankovní knize řecké

vládní dluhopisy, u kterých se v důsledku řecké dluhové krize zhoršovaly vyhlídky na plné splacení. S ohledem na účetní zásadu opatrnosti, banka zohlednila v roce 2011 pokles hodnoty řeckých vládních dluhopisů vytvořením opravné položky k těmto cenným papírům a zaúčtovala snížení hodnoty řeckých dluhopisů v rozsahu celkem představujícím 75 % jejich nominální hodnoty. Důsledkem bylo v tomto roce výrazné snížení hodnoty čistého zisku. V roce 2012 došlo k rozpuštění vytvořené opravné položky z důvodu výměny řeckých státních dluhopisů držných bankou za nové řecké státní dluhopisy. Následně se banka zbavila všech nových řeckých státních dluhopisů prodejem se ztrátou 357 mil. Kč, která je zohledněna v položce čistý zisk z finančních operací ve výkazu zisků a ztrát Komerční banky z roku 2012.

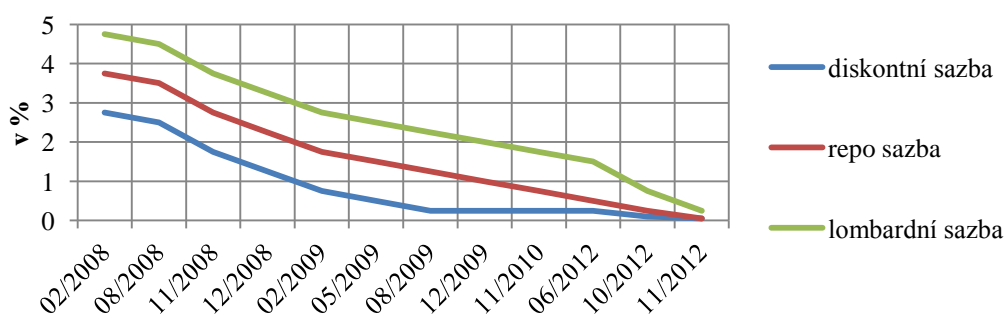
Meziroční pokles je patrný ještě v roce 2009, kdy došlo k poklesu zisku ve srovnání s předcházejícím rokem 2008 o 12,09 %, tj. o 1 426 mil. Kč. Důvodem byly opět zvýšené náklady na rizika, tentokrát v položce tvorby opravných položek k úvěrům a pohledávkám, kde docházelo k trendu zhoršování především v segmentu půjček občanům.

Mezi nejdůležitější položky výkazu zisků a ztrát (příloha č. 3 a č. 4) patří:

1) Čisté úrokové výnosy a podobné výnosy

Při pohledu na výkaz zisků a ztrát je patrné, že objem této položky se skládá z položek výnosů z úroků a dividend, vůči kterým stojí náklady na úroky. Ve sledovaném pětiletém období došlo k poklesu hlavních položek, tj. výnosů z úroků a nákladů na úroky. Důvodem je především pokles tržních úrokových sazeb vyhlášených ČNB (graf č. 5), který způsobil nižší výnosy z úroků, na druhou stranu i nižší náklady na úroky. Průměrné roční tempo růstu u položky výnosy z úroků dosahovalo hodnoty 0,95, u položky náklady na úroky 0,89.

Graf 5: Vývoj úrokových sazeb vyhlášených ČNB, 2008 – 2012, v %

Zdroj: ČNB

Dle provedené horizontální analýzy výkazu zisků a ztrát (příloha č. 4) k největšímu meziročnímu poklesu úrokových výnosů došlo v letech 2009 a 2010. Tento pokles ve výnosech byl kompenzován poklesem nákladů na úroky. Kompenzací těchto položek byla získána položka čisté úrokové výnosy, kde byl zaznamenán meziroční pokles pouze v roce 2012. V ostatních sledovaných letech došlo k mírnému vzestupu této položky.

Tabulka 11: Poměr čistých úrokových a podobných výnosů na čistých provozních výnosech Komerční banky, 2008 – 2012, v %

	2008	2009	2010	2011	2012
Čisté úrokové a podobné výnosy/čisté provozní výnosy	58,99	61,15	62,33	63,94	63,26

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Čisté úrokové výnosy mají největší podíl na celkových výnosech banky. Podíl této položky na celkových provozních výnosech stále roste. Nejnižší hodnotu podílu zaznamenala banka v roce 2008, kdy tvořily čisté úrokové výnosy a podobné výnosy cca. 59 % čistých provozních výnosů, naopak nejvyšší podíl banka zaznamenala v roce 2012 ve výši 63,26 % (tabulka č. 11).

2) Čisté poplatky a provize

Tabulka 12: Poměr čistých poplatků a provizí na čistých provozních výnosech Komerční banky, 2008 – 2012, v %

	2008	2009	2010	2011	2012
Čisté poplatky a provize/čisté provozní výnosy	26,14	26,21	26,29	25,27	24,95

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Čisté výnosy z poplatků a provizí v roce 2012 klesly oproti roku 2011 o 1,22 % na 7 017 mil. Kč. Z tabulky č. 12 je patrné, že tato položka tvoří stále menší podíl na výnosech banky. Je to způsobeno mimo jiné tlakem veřejnosti na snižování poplatků bankovních ústavů. Největší meziroční pokles této položky za sledované období byl zaznamenán v roce 2011, pokles v tomto roce byl 4,37 %.

3) Provozní náklady

Součástí provozních nákladů jsou tři základní položky. Jedná se o **náklady personální, všeobecné provozní náklady a odpisy HIM a NIM.**

Z tabulky č. 13 je patrný pokles všeobecných provozních nákladů a naopak růst personálních nákladů v poměru k celkovým provozním nákladům ve sledovaném období.

Tabulka 13: Poměr dílčích nákladů a celkových provozních nákladů Komerční banky, 2008 – 2012, v %

	2008	2009	2010	2011	2012
Personální náklady/provozní náklady	44,17	48,18	48,32	48,73	50,37
Všeobecné provozní náklady/ provozní náklady	44,81	40,78	38,67	37,69	36,65
Odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku / provozní náklady	11,03	11,04	13,01	13,58	12,97

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Nejobjemnější položka **personální náklady** zahrnuje náklady na mzdy, platy, odměny a sociální náklady (náklady na penzijní a kapitálové pojištění zaměstnanců placené bankou). V roce 2012 došlo k nárůstu o 3,57 % oproti roku 2011 při téměř stejném počtu zaměstnanců (příloha č. 4). Největší pokles tato položka zaznamenala v roce 2010 oproti roku 2009, a to o 5,01 %. Zároveň s poklesem nákladů došlo i k poklesu zaměstnanců o 2,65 % (139 zaměstnanců) na 7 819 zaměstnanců.

Další významnou položkou jsou **všeobecné provozní náklady**, které zahrnují administrativní náklady, jako např. náklady spojené s provozem budov, s IT podporou, dále externí poradenství, náklady na marketing, reprezentaci apod. V roce 2012 došlo k úspoře oproti roku 2011 o 2,56 %. Nejvyšší úspory bylo dosaženo v letech 2009 – 2010, tzn. v pokrizových letech, kdy byl kladen velký důraz na optimalizaci nákladů.

Hlavní část položky **odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku** tvoří odpisy hmotného a nehmotného majetku. Největší podíl na provozních nákladech tvoří tato položka v roce 2011 (13,58 %).

8.3. Analýza rentability

8.3.1. Rentabilita aktiv (ROA)

Ukazatel vyjadřuje schopnost bankovního managementu zhodnotit svěřené zdroje (celková aktiva), (Kašparovská, 2006).

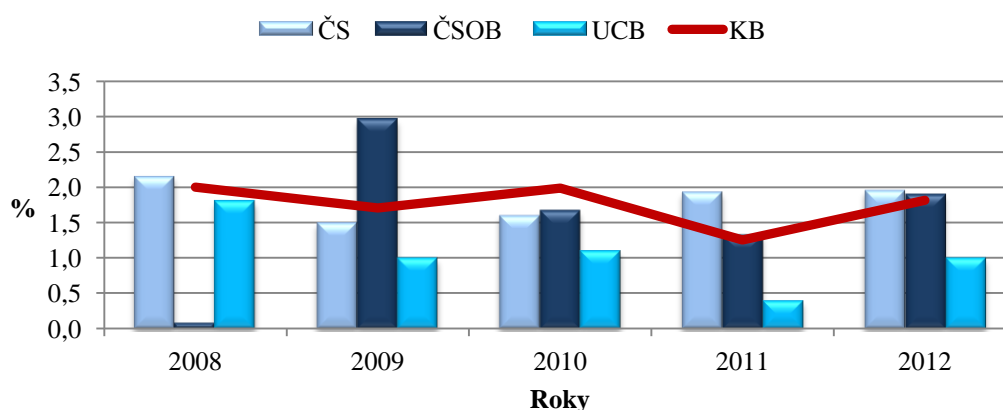
Tabulka 14: Rentabilita aktiv (ROA) Komerční banky, 2008 – 2012, v %

	2008	2009	2010	2011	2012
ROA Komerční banky	2,0	1,7	2,0	1,3	1,8

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Jak je patrné z tabulky č. 14, Komerční banka v období let 2008 – 2012 každoročně převyšovala mezinárodně uznávaný standard 1 % ROA. Hodnoty tohoto ukazatele drží banka dlouhodobě na velmi dobré úrovni. Nejnižší hodnotu dosáhl ukazatel v roce 2011, kdy došlo ke snížení oproti předcházejícímu roku 2010 o 0,7 procentního bodu. Důvodem bylo významné snížení zisku kvůli výraznému zvýšení nákladů rizik banky. Rok 2009 byl ovlivněn dozvukem bankovní krize. Ve srovnání s ostatními velkými bankami v sektoru je úroveň tohoto ukazatele ve sledované období velmi dobrá (graf č. 6).

Graf 6: Vývoj rentability aktiv (ROA) velkých bank, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv jednotlivých bank

8.3.2 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel vyjadřuje míru zhodnocení prostředků vložených akcionáři banky (vlastní zdroje), (Kašparovská, 2006).

Tabulka 15: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) Komerční banky, 2008 – 2012, v %

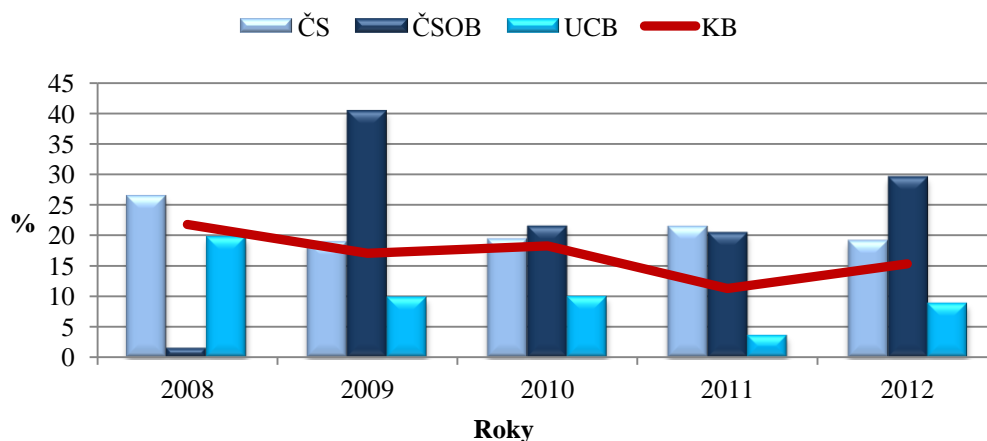
	2008	2009	2010	2011	2012
ROE Komerční banky	21,79	17,04	18,23	11,24	15,31

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Ukazatel ROE má velmi podobný vývoj jako ukazatel ROA. Opět hodnoty roku 2009 byly ovlivněny dozvuky finanční krize, následně v roce 2010 dochází k mírnému

zvýšení ukazatele o 1,19 procentního bodu, v roce 2011 byl zaznamenán výrazný pokles hodnoty ukazatele ROE až na hodnotu 11,24 %. Hlavním důvodem poklesu bylo ovlivnění zisku vysokými náklady rizika v důsledku snížení hodnoty řeckých vládních dluhopisů, které držela Komerční banka ve své bankovní knize. Komerční banka zaúčtovala snížení hodnoty řeckých dluhopisů v rozsahu celkem představujícím 75% jejich nominální hodnoty. V roce 2012 došlo opět ke zvýšení hodnoty ukazatele ve srovnání s rokem 2011 o 4,07 procentního bodu. V porovnání s ostatními velkými bankami (graf č. 7) dosahuje ukazatel ROE v posledních dvou letech nižších hodnot než dva největší konkurenti, Česká spořitelna a Československá obchodní banka.

Graf 7: Vývoj rentability vl. kapitálu (ROE) velkých bank, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv jednotlivých bank

8.3.3. Rozklad ukazatele ROE

V této kapitole navážeme na teoretickou část práce, kde v kapitole 4.2.1. Pyramidové soustavy ukazatelů byl představen možný příklad schematického znázornění ukazatelů v ROE analýze (obrázek č. 1) dle Kašparovské (2006).

Ukazatel ROE je vrcholový, syntetický ukazatel, do kterého se promítá více vlivů. V tabulce č. 16 je znázorněno posouzení vlivu jednotlivých dílčích ukazatelů na tento vrcholový ukazatel (ROE), při použití aditivních a multiplikačních vazeb dle metodiky práce.

Z tabulky č 16 je patrný nerovnoměrný vývoj ukazatele ROE_{AT} v letech 2008 – 2012. Zatímco v letech 2010 a 2012 docházelo k růstu hodnoty ukazatele, v letech 2009 a 2011 docházelo naopak k poklesu jeho hodnoty.

Tabulka 16: Vyjádření změny vrcholového ukazatele ROE_{AT} Komerční banky vlivem jednotlivých analytických ukazatelů, 2008 – 2012, procentní body

	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
ΔROE_{AT}	-4,75	1,23	-7,04	4,07
$\Delta ROE_{AT} ROE_{BT}$	-5,13	1,00	-7,26	4,28
$\Delta ROE_{AT} 1 - DS$	0,37	0,23	0,22	-0,21
$\Delta ROE_{AT} ROA_{BT}$	-3,13	2,44	-6,87	5,07
$\Delta ROE_{AT} KM$	-2,00	-1,44	-0,39	-0,79
$\Delta ROE_{AT} MHZ$	-0,46	0,18	-1,80	-1,14
$\Delta ROE_{AT} RM$	-2,67	2,26	-5,07	6,22
$\Delta ROE_{AT} VM$	-2,03	-0,62	-1,72	-1,96
$\Delta ROE_{AT} ÚM$	-0,31	0,06	-0,53	-1,46
$\Delta ROE_{AT} PM$	-0,50	-0,13	-0,80	-0,59
$\Delta ROE_{AT} FM$	-1,21	-0,53	-0,43	0,07
$\Delta ROE_{AT} OM$	-0,01	-0,01	0,03	0,02
$\Delta ROE_{AT} NM$	1,57	0,80	-0,08	0,82
$\Delta ROE_{AT} MPN$	0,01	0,36	-0,10	0,19
$\Delta ROE_{AT} MVN$	1,56	0,43	0,02	0,63

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Nejprve se zaměřím blíže na **rok 2009**, kdy českou ekonomiku ovlivňovala finanční krize. Ve srovnání s rokem 2008 došlo k poklesu hodnoty ukazatele ROE o 4,75 procentního bodu. Z tabulky je patrné, že na ukazatel ROE v tomto roce měl negativní vliv zejména ukazatel rentabilita aktiv (-3,13 p. b.) a negativní vliv v hodnotě -2 p. b. se projevil také ze strany kapitálového multiplikátoru (finanční páky). Negativní vliv ukazatele ROA byl způsoben z velké části růstem rizikové marže (vliv -2,67 p. b.), částečně i poklesem marže hrubého zisku (vliv -0,46 p. b.), kde je při bližším prozkoumání patrné, že banka trátila na svých výnosech (vliv -2,03 p. b.) a k vyrovnání hodnoty marže hrubého zisku nepomohla ani snaha banky o úsporu na straně nákladů. Na straně nákladů je patrná snaha banky šetřit v tomto roce především na věcných nákladech (pozitivní vliv ve výši 1,56 p. b.). Působení všech dílčích marží výnosové marže na ukazatel ROE v tomto roce je negativní.

V následujícím **roce 2010** došlo ke zlepšení hodnoty ukazatele ROE o 1,23 procentního bodu. Bylo to způsobeno pozitivním působením ROA (2,44 p. b.), kde došlo k pozitivnímu působení jak ze strany rizikové marže (2,26 p. b.), vlivem snížení rizik banky, tak i ze strany marže hrubého zisku (0,18 p. b.). Marže hrubého zisku byla ovlivněna především pokračováním banky v úsporných opatřeních týkajících se jak věcných (vliv 0,43 p. b.) tak personálních (vliv 0,36 p. b.) nákladů. Na straně výnosů

došlo k pozitivnímu působení ze strany úrokové marže (vliv 0,06 p. b.), u ostatních výnosových marží je znatelné snížení negativního působení.

V roce 2011 došlo ke znatelnému poklesu hodnoty ukazatele ROE o 7,04 procentního bodu. Příčinou byl nejen pokles kapitálového multiplikátoru (-0,39 p. b.), ale především znatelný pokles ukazatele ROA (vliv -6,87 p. b.), který byl z velké části způsoben negativním působením rizikové marže vlivem ve výši -5,07 p. b. (došlo k velkému růstu rizik banky). Ani ze strany marže hrubého zisku se bance nedařilo pozitivně ovlivnit ROE. Došlo opět k poklesu výnosové marže (vliv -1,72 p. b.) a po dvou letech i k nárůstu nákladové marže způsobené růstem personálních nákladů.

Rok 2012 přinesl navýšení hodnoty ukazatele ROE o 4,07 procentního bodu. Hlavním důvodem bylo navýšení hodnoty ukazatele ROA (vliv 4,28 p. b.), ze strany kapitálového multiplikátoru došlo k negativnímu působení (vliv ve výši -0,79 p. b.). Nárůst ukazatele ROA byl způsoben především pozitivním působením rizikové marže (6,22 p. b.), které bylo mírně sníženo negativním vlivem ukazatele marže hrubého zisku (-1,14 p. b.). Výše marže hrubého zisku byla ovlivněna především stále klesajícími výnosy (-1,96 p. b.), které byly částečně kompenzovány kladným působením nákladové marže (0,82 p. b.) vlivem opětovného snižování věcných (vliv 0,63 p. b.) a personálních nákladů (vliv 0,19 p. b.). Snížení nákladů však nedokázalo vyrovnat klesající marže na straně výnosů.

8.4. Analýza produktivity

Skupina ukazatelů produktivity práce hodnotí výkonnost banky ve vztahu k počtu zaměstnanců.

Tabulka 17: Průměrný přepočtený stav zaměstnanců jednotlivých bank, 2008 – 2012

						Vyjádření absolutní změny			
	2008	2009	2010	2011	2012	09/08	10/09	11/10	12/11
KB	7 981	7 958	7 819	7 855	7 845	-23	-139	36	-10
ČS	10 145	10 219	10 163	9 485	9 640	74	-56	-678	155
UCB	1 646	1 657	1 682	1 807	1 952	11	25	125	145

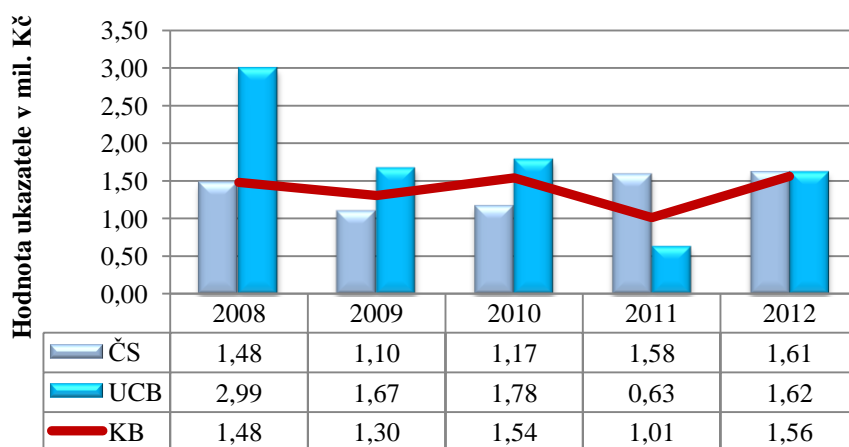
Zdroj: Vlastní zpracování z výročních zpráv jednotlivých bank

Nejprve se podíváme na vývoj počtu zaměstnanců v jednotlivých bankovních subjektech. Jak je patrné z tabulky č. 17, každá banka má svá specifika v řízení lidských zdrojů. Zatímco v Komerční bance docházelo ke snižování počtu zaměstnanců především na začátku sledovaného období, tj. v letech 2009 a zejména v roce 2010, kdy

došlo k meziročnímu poklesu o 139 zaměstnanců, Česká spořitelna ještě v roce 2009 stav zaměstnanců zvyšovala, propouštění přišlo v roce 2010 a zejména o rok později, kdy se zbavila dokonce 678 zaměstnanců. Následující rok opět došlo k posílení o 155 zaměstnanců. Zcela odlišně se vyvíjel stav zaměstnanců v poslední hodnocené bance UniCredit Bank. UniCredit Bank ve sledovaném období počet zaměstnanců pouze navyšovala.

Jedním z mnoha ukazatelů, které lze v rámci ukazatelů produktivity použít je vyjádření hodnoty dosaženého zisku na jednoho zaměstnance.

Graf 8: Čistý zisk po zdanění připadající na jednoho zaměstnance, 2008 – 2012

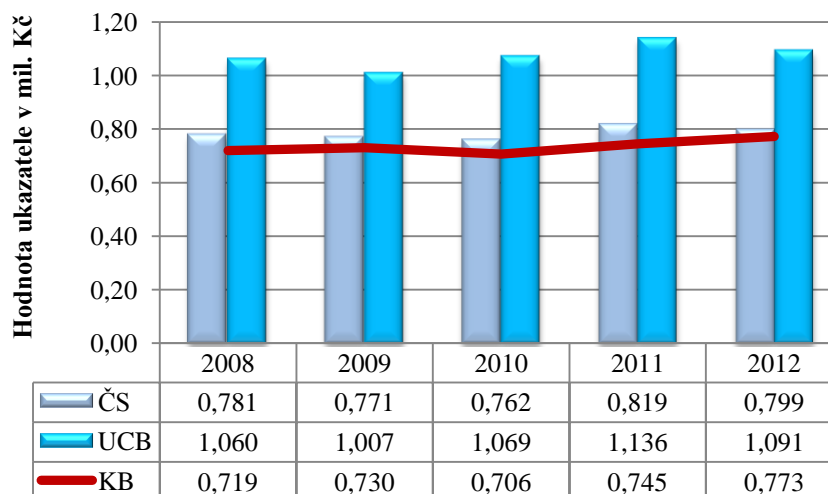
Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv jednotlivých bank

Na grafu č. 8 je u Komerční banky znatelný mírný propad tohoto ukazatele v roce 2009, který byl způsoben poklesem velikosti čistého zisku o 12,09 % oproti roku 2008. V tomto roce došlo ze strany banky k propouštění zaměstnanců, to však nedokázalo vyrovnat propad v zisku, důsledkem je pokles hodnoty ukazatele. V následujícím roce 2010 je patrný vzestup hodnoty ukazatele, důvodem je nejen zvýšení hodnoty zisku o 16,07 %, ale i snaha banky o úsporu nákladů formou snížení počtu zaměstnanců o 139 lidí.

Dalším ukazatelem z této skupiny ukazatelů je ukazatel výše personálních nákladů připadajících na jednoho zaměstnance. Do personálních nákladů banky řadí dle informací z výročních zpráv 1) mzdy, platy a odměny na zaměstnance a 2) sociální náklady, kam jsou zahrnuty náklady na penzijní připojištění zaměstnanců placené bankou a náklady ve formě příspěvků na kapitálové životní pojištění zaměstnanců. Z grafu č. 9 je patrné, že výše ukazatele u Komerční banky ve sledovaném období mírně stoupá. V roce 2012 připadlo na jednoho zaměstnance Komerční banky 773 tis. Kč.,

oproti tomu v roce 2008 pouze 719 tis. Kč, tj. průměrné tempo růstu za sledovaných 5 let je 13,5 tis. Kč. U konkurenčních bank došlo oproti Komerční bance v roce 2012 k meziročnímu poklesu nákladů na zaměstnance proti roku 2011. Z analýzy vyplývá, že nejvíce nákladů investuje do zaměstnanců nejmenší banka – UniCredit Bank. V roce 2012 připadaly na jednoho zaměstnance UniCredit Bank personální náklady ve výši 1,091 mil. Kč.

Graf 9: Výše personálních nákladů připadající na jednoho zaměstnance, 2008 – 2012

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv jednotlivých bank

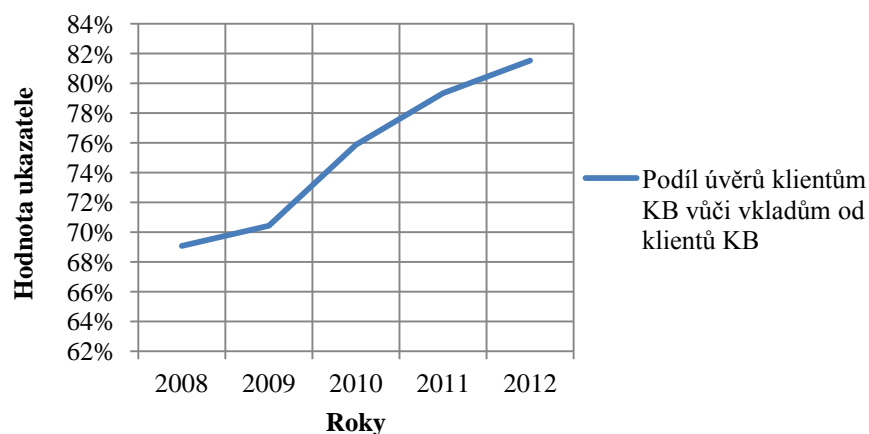
8.5. Analýza likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost banky dostát svým závazkům, tj. mít dostatek volných finančních prostředků k vyplacení splatných závazků banky. Banka řeší požadavky na likviditu vytvářením zásob likvidních aktiv nebo jejich nákupem na peněžních trzích. Tyto kapitálové zdroje získává především z pasivních obchodů, tj. formou vkladů od svých klientů.

Hlavní činností banky je poskytování úvěrů a přijímání vkladů. V rozvaze banky tyto dvě položky představují největší podíl na bilanční sumě, proto byl ukazatel likvidity Komerční banky stanoven v této práci jako podíl těchto dvou položek rozvahy. Z grafu č. 10 je patrný růst likvidity ve sledovaném období, tj. podíl úvěrů poskytnutých klientům Komerční banky vůči vkladům od klientů banky se ve sledovaném období stále zvyšuje.

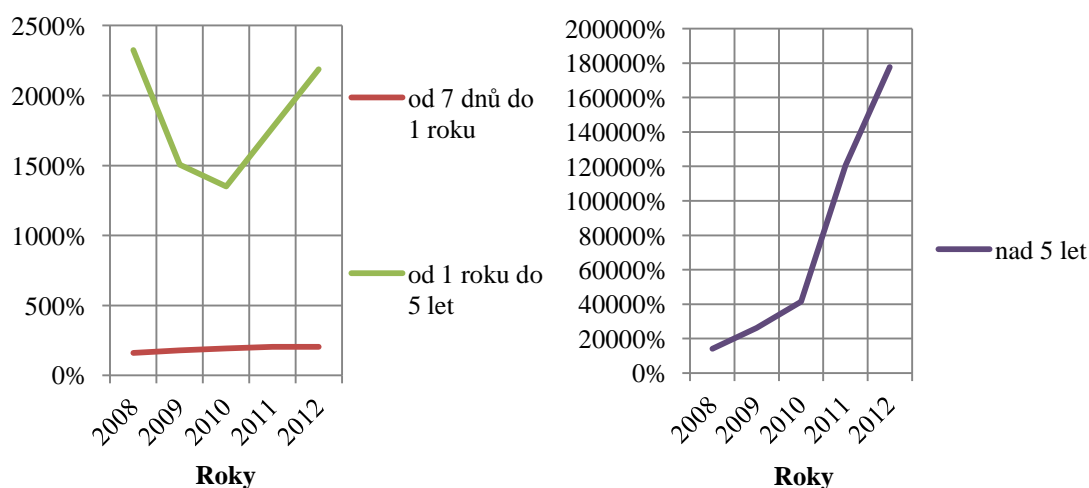
Graf 10: Podíl úvěrů klientům KB vůči vkladům od klientů KB, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Komerční banka stejně jako ostatní banky na českém trhu poskytuje České národní bance informaci o své likvidní situaci. Součástí výroční zprávy je tabulka, která obsahuje položky rozvahy rozdělené dle zbytkové splatnosti do jednotlivých časových košů. V grafu č. 11 je znázorněn podíl položek: úvěry ke klientům Komerční banky a vklady od klientů Komerční banky rozdělený dle zbytkové splatnosti do odpovídajících skupin časových košů.

Graf 11: Podíl úvěrů klientům KB vůči vkladům od klientů KB rozdělený dle zbytkové splatnosti do časových košů, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Z nákresu je patrné, že hodnota likvidity u Komerční banky roste s růstem zbytkové doby do splatnosti.

V tabulce č. 18 jsou uvedeny hodnoty ukazatele peněžní likvidity se splatností do 7 dnů. Hodnoty jsou zobrazeny ve dvou variantách: bez zohlednění tzv. sedliny a se zohledněním sedliny, kterou tvoří v praxi dle Mejstříka (2008) 80 % zůstatků na běžných účtech.

Tabulka 18: Ukazatel peněžní likvidity Komerční banky, 2008 – 2012, v %

	2008	2009	2010	2011	2012
Splatnost do 7 dnů (bez zohlednění sedliny)	2,05	0,70	0,81	0,97	0,90
Splatnost do 7 dnů (po zohlednění sedliny)	5,04	1,71	2,14	2,49	2,32

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Z provedené analýzy je patrná nízká hodnota peněžní likvidity (splatnost do 7 dnů), naproti tomu likvidita v ostatních časových koších nabývá velmi vysokých hodnot.

8.6. Analýza kvality bankovních aktiv

Zkoumáním ukazatelů kvality bankovních aktiv se dozvíme, jak kvalitní úvěrové pohledávky má banka ve svém portfoliu. Výše ukazatele se stanoví pomocí vyjádření poměru mezi položkou vytvořených rezerv a opravných položek k základně, z níž jsou rezervy a opravné položky tvořeny, tedy k velikosti hrubých úvěrových pohledávek banky.

Tabulka 19: Poměr opravných položek k úvěrům vůči celkovým úvěrovým pohledávkám ke klientům Komerční banky, 2008 – 2012, v %

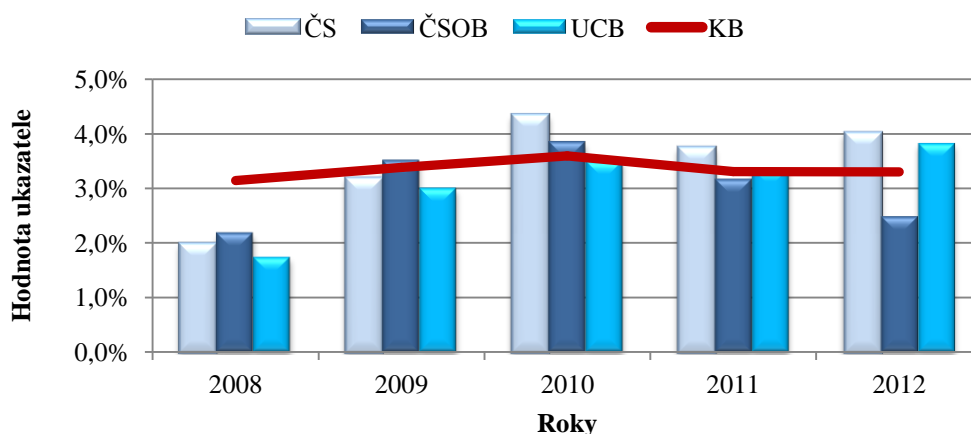
	2008	2009	2010	2011	2012
Komerční banka	3,14	3,38	3,60	3,31	3,30

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Vývoj poměru opravných položek k úvěrům vůči celkovým úvěrovým pohledávkám ke klientům Komerční banky je patrný z tabulky č. 19. Nejvyšší hodnoty 3,6 % dosáhl ukazatel v roce 2010, kdy vzrostl oproti předcházejícímu roku o 0,22 procentního bodu. V roce 2011 se podařilo bance hodnotu ukazatele snížit o 0,29 procentního bodu na hodnotu 3,31 %. Banka udržuje výši opravných položek po sledované období ve stabilní výši.

Porovnání s konkurenčními bankami lze nalézt v grafu č. 12, kde je patrné, že Komerční banka udržuje oproti konkurentům stabilní výši opravných položek k úvěrům.

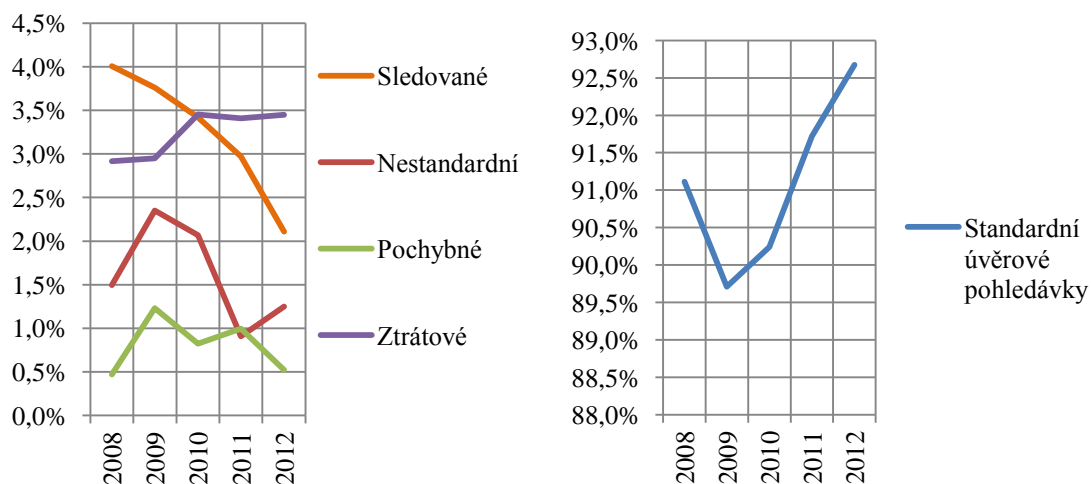
Graf 12: Poměr opravných položek k úvěrům vůči celkovým úvěrovým pohledávkám ke klientům Komerční banky a ostatních velkých bank, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv jednotlivých bank

Česká národní banka rozděluje jednotlivé úvěrové pohledávky podle rizikovitosti na standardní, sledované a ohrožené. Komerční banka dělí své úvěrové portfolio podle rizikovitosti pohledávek do více kategorií: pohledávky rozděluje na standardní, sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové.

Graf 13: Poměr standardních, sledovaných, nestandardních, pochybných a ztrátových pohledávek vůči celkovým pohledávkám za klienty Komerční banky, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky

Z grafu č. 13 je zřejmý vývoj portfolio pohledávek Komerční banky ve sledovaném období. V roce 2009 došlo k poklesu standardních pohledávek, ve prospěch pohledávek nestandardních a pochybných. Po roce 2009 je zřetelné opět zlepšení kvality úvěrového

portolia, tj. posílení standardních úvěrových pohledávek na úkor ostatních méně kvalitních skupin. Ztrátové pohledávky zaznamenaly v roce 2010 mírný růst o půl procentního bodu, stejnou hodnotu si udržely do konce sledovaného období.

8.7. Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost znamená pro banku povinnost udržovat určitou minimální výši kapitálu vzhledem k objemu a rizikovosti aktiv (Kašparovská, 2006).

Komerční banka, stejně jako ostatní banky na českém trhu, musí dodržovat regulační požadavky České národní banky a dalších institucí, mezi které patří mimo jiné limit pro výši kapitálové přiměřenosti banky. Minimální hodnota, kterou banky u tohoto ukazatele musí dodržovat je 8 %. Komerční banka počítá svou kapitálovou přiměřenost ve sledovaném období podle direktivy Basel II.

Tabulka 20: Kapitálová přiměřenost Komerční banky, 2008 – 2012, v %

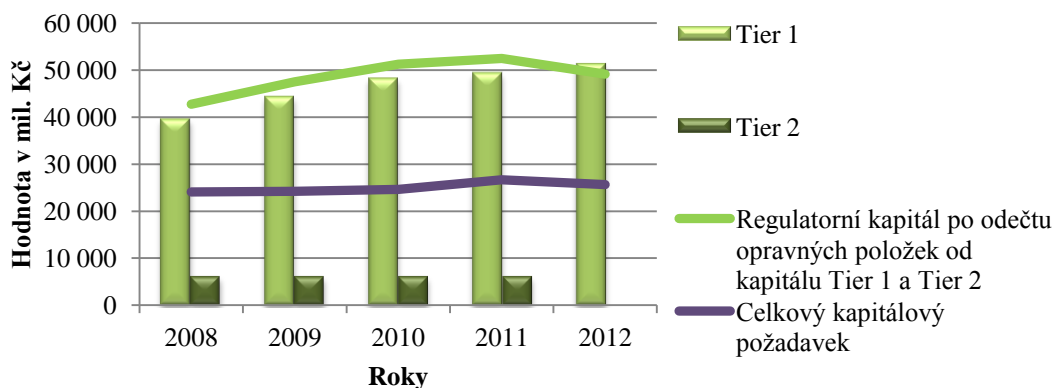
	2008	2009	2010	2011	2012
Kapitálová přiměřenost KB	14,2	15,7	16,7	15,8	15,3
Požadovaná hodnota	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

Zdroj: Vlastní výpočet z výročních zpráv Komerční banky

Hodnotu ukazatele kapitálová přiměřenost ovlivňují dvě veličiny: regulační kapitál banky a součet kapitálových požadavků. Regulační kapitál vyjadřuje hodnotu vymezeného kapitálu banky stanoveného pro účely výpočtu ukazatele jako součet jádrového kapitálu (Tier 1), dodatkového kapitálu (Tier 2) a kapitálu Tier 3 snížený o odečitatelné položky. Kapitálové požadavky značí součet kapitálových požadavků na přesně vymezená rizika dle direktivy Basel II.

V roce 2012 došlo k poklesu výše regulačního kapitálu banky. Důvodem bylo splacení podřízeného dluhu, který byl jedinou složkou kapitálu Tier 2. Pokles byl částečně vyrovnán přičtením nerozděleného zisku do regulačního kapitálu. Od roku 2012 tedy tvoří regulační kapitál Komerční banky pouze kvalitní jádrový kapitál Tier 1 (graf č. 14).

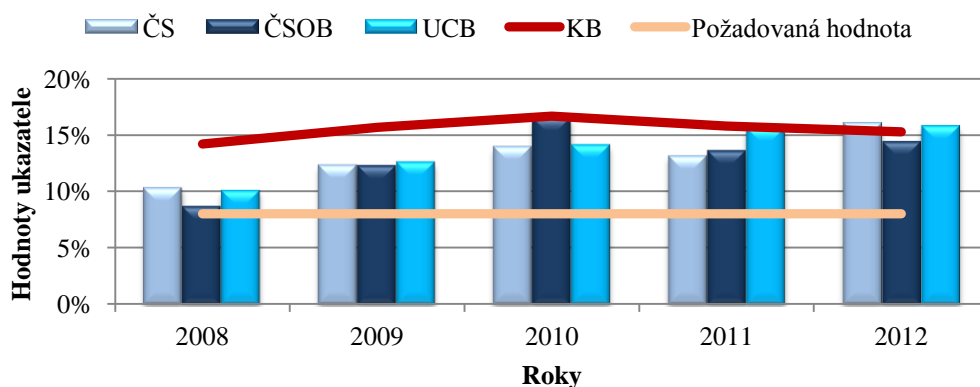
Graf 14: Výše regulatorního kapitálu Komerční banky, jeho jednotlivých složek a celkového kapitálového požadavku, 2008 – 2012, v mil. Kč

Zdroj: Zpracováno z výročních zpráv Komerční banky

Snížení regulatorního kapitálu ovlivnilo v roce 2012 výši ukazatele kapitálové přiměřenosti. V tomto roce došlo v porovnání s rokem 2011 k meziročnímu poklesu hodnoty kapitálové přiměřenosti Komerční banky o 0,5 procentního bodu na hodnotu 15,3 % (tabulka č. 20). Nejvyšší hodnoty ve sledovaném období dosáhl ukazatel v roce 2010, kdy jeho výše činila 16,7 %. Přes mírné snížení hodnoty ukazatele v posledních dvou letech zůstává hodnota ukazatele stále na vysoké hodnotě oproti stanovenému požadavku, což je pozitivní informací především pro bankovní věřitele a orgány dohledu.

Graf 15: Vývoj kapitálové přiměřenosti Komerční banky v porovnání s hodnotou ukazatele ostatních velkých bank v České republice, 2008 – 2012, v %

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv jednotlivých bank

Ve srovnání s ostatními velkými bankami dosahuje Komerční banka stále velmi dobrých hodnot kapitálové přiměřenosti. Zpočátku období hodnota kapitálové přiměřenosti Komerční banky dosahovala oproti sledovaným bankám vyšších hodnot,

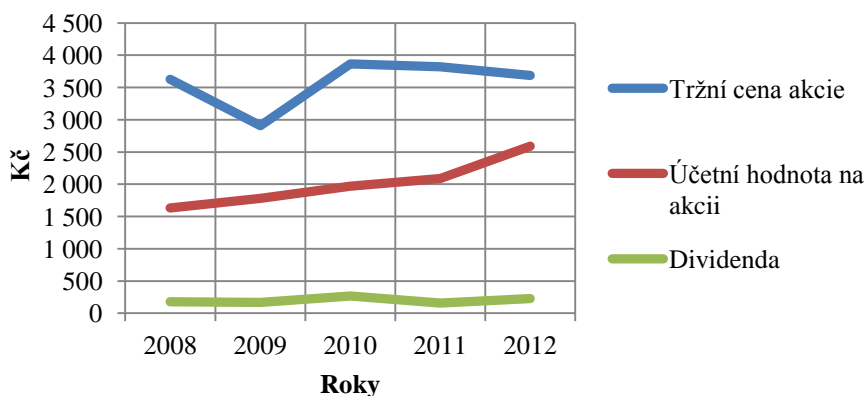
konkurenční banky však postupně hodnotu navýšily tak, že v roce 2012 došlo k jejich přibližnému vyrovnání. Hodnoty kapitálové přiměřenosti České spořitelny a UniCredit Bank nakonec v roce 2012 hodnotu kapitálové přiměřenosti Komerční banky mírně převýšily (graf č. 15).

8.8. Analýza ukazatelů tržní hodnoty

Ukazatele jsou často nazývané jako „ukazatele kapitálového trhu“. Vyjadřují, jak je trhem hodnocena podnikatelská činnost společnosti. Mohou být v plném rozsahu využívány pouze u společností, jejichž akcie jsou burzovně kótovány (Rejnuš, 2008).

Akcie Komerční banky jsou obchodovány na burzovním trhu v České republice, tj. Burze cenných papírů Praha, a. s., a na mimoburzovním trhu s cennými papíry prostřednictvím společnosti RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a. s., pod mezinárodním označením ISIN CZ0008019106. Společnost vydává pouze kmenové akcie, žádné akcie prioritní. Základní kapitál je plně splacený.

Graf 16: Srovnání tržní ceny akcie a účetní hodnoty na akcii Komerční banky, v Kč

Zdroj: Zpracováno z výročních zpráv Komerční banky, vlastní výpočty

Obchod na burzách cenných papírů byl zasažen v roce 2009 finanční krizí a tato skutečnost se odrazila v poklesu tržní ceny akcií Komerční banky ve jmenovaném roce. V roce 2010 došlo k oživení trhů a tím i k růstu ceny akcie (graf č. 16). Průměrné tempo růstu tržní ceny akcie však ve sledovaném období dosahuje pouze hodnoty 1,007, tzn. hodnota tržní ceny akcie se za sledované období téměř nezměnila. Naproti tomu účetní hodnota akcie v důsledku růstu objemu vlastního kapitálu stále rostla. Průměrné tempo růstu ve sledovaném období dosáhlo hodnoty 1,123. Růst účetní hodnoty akcie ve srovnání se stagnací tržní ceny akcie způsobil ve svém důsledku pokles hodnoty přidané trhem, tj. pokles rozdílu mezi tržní a účetní cenou akcie, kdy průměrné tempo růstu ve

sledovaném období dosahovalo hodnoty 0,861. Tuto skutečnost lze vyčíst i z ukazatele vyjadřujícího poměr tržní ceny a účetní hodnoty akcie (tabulka č. 21).

Komerční banka v průběhu sledovaného období každý rok vyplácela dividendy svým akcionářům. Nejvyšší dividendu vyplatila banka v roce 2010 v hodnotě 270 Kč, nejnižší hodnotu dividend banka vyplácela v letech 2009 a 2011.

Tabulka 21: Hodnoty ukazatelů tržní hodnoty Komerční banky, 2008 - 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Základní kapitál (v mil. Kč)	19 005	19 005	19 005	19 005	19 005
Nominální hodnota akcie (v Kč)	500	500	500	500	500
Celkový počet vydaných akcií	38 009 852	38 009 852	38 009 852	38 009 852	38 009 852
Počet akcií bez vlastních akcií	37 955 852	37 955 852	37 955 852	37 771 180	37 771 180
Čistý zisk náležející akcionářům (mil. Kč)	13 161	11 007	13 330	9 475	13 953
Vlastní kapitál bez menšin. podílu (v mil. Kč)	61842	67573	74779	79227	97808
Dividenda na akcii (v Kč)	180	170	270	160	230
Účetní hodnota na akcii (v Kč)	1 630,30	1 780,30	1 970,20	2 089,90	2 589,50
Tržní cena akcie (v Kč) ¹	3 626,75	2 907,25	3 867,17	3 821,83	3 686,17
Ukazatel čistého zisku na akcii (rentabilita na akcii) (EPS)	346,74	289,99	351,20	250,85	369,41
Poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii (P/E)	10,46	10,03	11,01	15,24	9,98
Ukazatel dividendového výnosu	0,05	0,06	0,07	0,04	0,06
Dividendový výplatní poměr	0,52	0,59	0,77	0,64	0,62
Aktivační poměr	0,48	0,41	0,23	0,36	0,38
Hodnota přidaná trhem	1 996,45	1 126,95	1 896,97	1 731,93	1 096,67
Poměr tržní ceny a účetní hodnoty akcie	2,22	1,63	1,96	1,83	1,42
Ukazatel udržitelné míry růstu	10,48	7,05	4,23	4,07	5,78

¹ Tržní cena stanovena dle metodiky práce

Zdroj: Zpracováno z výročních zpráv Komerční banky a vlastní výpočty

Jedním z dalších ukazatelů této skupiny je ukazatel vyjadřující poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii (P/E). Z provedené analýzy (tabulka č. 21) vyplývá, že nejvyšší hodnoty 15,24 dosáhl tento ukazatel v roce 2011. Jedná se o vysokou hodnotu, v roce 2012 došlo k poklesu na hodnotu 9,98.

Z hodnot ukazatele dividendový výplatní poměr je patrné, jaký poměr zisku je vyplácen akcionářům v podobě dividend. Největší podíl zisku byl vyplácen akcionářům v roce 2010, kdy tento podíl byl ve výši 77 %. Zbýlých 23 %, které tvoří hodnotu tzv. aktivačního poměru, vyjadřuje poměr zisku reinvestovaného zpět do banky. Nejnižší podíl zisku ve výši 52 % byl vyplácen akcionářům v roce 2008.

9. Závěr

Tato bakalářská práce byla zaměřena na vyhodnocení finanční situace Komerční banky a. s., která se řadí mezi skupinu velkých bank působících na českém bankovním trhu.

Ve sledovaném období let 2008 – 2012 byla ovlivněna česká ekonomika následky finanční světové krize. Spouštěcím momentem této krize byla americká krize trhu s hypotékami v roce 2007, která postupně přerostla ve finanční světovou krizi. Český bankovní trh nebyl touto krizí zprvu přímo zasažen, protože banky ani občané nevladnili příliš významné množství amerických hypoték, postupem času se však na český trh přenesla formou snížení spotřeby v zemích exportu, a tím potažmo i snížením spotřeby v České republice, které zasáhlo české hospodářství nejvíce.

Z provedené analýzy nelze usuzovat, zda hospodaření Komerční banky v roce 2008 bylo ovlivněno nastupující finanční krizí, protože porovnatelná data roku 2007 nespádají do zkoumaného období této práce. V roce 2009 lze již z analýzy vyčíst určitý trend, kterým byl pokles hodnot ukazatelů oproti předcházejícímu roku. Došlo k poklesu hodnot ukazatelů rentability, způsobeném především poklesem zisku. Jedním z důvodů byly zvýšené náklady na rizika. Banka vytvořila opravnou položku k úvěrům a pohledávkám, kde docházelo ke zhoršujícímu se trendu v jejich kvalitě. Tato skutečnost je patrná z provedené analýzy kvality úvěrového portfolia, kde banka v roce 2009 zaznamenala pokles kvalitních standardních úvěrových pohledávek za klienty ve prospěch méně kvalitních skupin. Dalším důvodem byly klesající výnosy. Banka na situaci zareagovala optimalizací svých nákladů. V roce 2009 je z analýzy patrná snaha banky šetřit především na věcných nákladech spojených s administrativou, v následujícím roce 2010 banka pokračuje v úsporách omezením nejen věcných, ale tentokrát i personálních nákladů formou propouštění zaměstnanců. Vlivem úsporných opatření a snížením nákladů na rizika dochází v roce 2010 opět ke zlepšování hodnot ziskových ukazatelů, také se zlepšuje kvalita úvěrového portfolia.

Další navazující světovou událostí, která ovlivnila hospodaření Komerční banky ve sledovaném období, byla tzv. řecká dluhová krize, kdy Řecko mělo vážný problém se splácením svých závazků. Komerční banka držela ve své bankovní knize řecké vládní dluhopisy, u kterých se vlivem krize zhoršovaly vyhlídky na jejich splacení. V roce 2011 proto zaúčtovala opravnou položku k těmto cenným papírům. Důsledkem bylo

výrazné snížení hodnoty zisku a s tím související pokles hodnot ukazatelů rentability. V roce 2012 banka rozpustila vytvořenou opravnou položku z důvodu výměny řeckých státních dluhopisů držených bankou za nové řecké státní dluhopisy. Tyto nově získané cenné papíry se jí podařilo následně v roce 2012 se ztrátou prodat.

V průběhu sledovaného období docházelo k neustálým intervencím České národní banky ve prospěch úvěrového trhu, kterými se Česká národní banka snažila zmírnit následky finanční krize snížením sazeb dvoutýdenních repo operací, depozitní facility a marginální záůjční facility na jejich minimum. Z rozvahy banky je patrný ve sledovaném období růst objemu úvěrů a pohledávek za klienty banky, růst investic banky do cenných papírů a naproti tomu pokles pohledávek za bankami. Z toho lze usuzovat, že banka se snaží investovat do výnosnějších aktiv. Pohledávky za bankami představují pro banku sice minimální rizika, na druhou stranu při neustále se snižujících úrokových sazbách také minimální výnosy.

Analogicky s prováděnou analýzou Komerční banky bylo prováděno srovnání zjištěných hodnot ukazatelů s hodnotami ukazatelů konkurenčních bank. Hodnota ukazatele rentability aktiv Komerční banky je ve srovnání s ostatními velkými bankami velmi dobrá, hodnota rentability vlastního kapitálu Komerční banky má klesající trend vůči hodnotám konkurenčních bank. V provedené analýze rentability dosahuje nejnižších hodnot nejmenší banka ze skupiny, tj. UniCredit Bank. V porovnání s konkurenty dosahuje Komerční banka ve sledovaném období velmi dobrých hodnot kapitálové přiměřenosti, požadovanou hodnotu osmi procent překračují všechny velké banky dostatečně. V analýze personálních nákladů na zaměstnance vykazuje Komerční banka nejnižší hodnoty.

Z provedených analýz je patrné, že Komerční banka si ve sledovaném období vedla ve svém hospodaření úspěšně, protože přes působení veškerých tržních rizik a přes silné konkurenční prostředí dokázala ve všech letech realizovat zisk. Při podrobnějším zkoumání dokladů banky je však ve sledovaném období patrný pokles úrokových výnosů i výnosů z poplatků a provizí. Snížené výnosy byly kompenzovány snížením nákladů na úroky a snižováním nákladů banky. Po celé sledované období Komerční banka vykazovala vysokou míru kapitálové přiměřenosti, což bylo pozitivní informací především pro bankovní věřitele a orgány dohledu. Likvidita banky ve sledovaném období podle provedené analýzy roste. Komerční banka je stabilním bankovním subjektem, který má pevnou pozici na bankovním trhu v České republice.

Summary and keywords

The aim of this bachelor's thesis was to evaluate the financial situation of Komerční Banka, a. s. as focusing on its development after 2008, when a large global financial crisis struck the financial markets including the Czech one. A partial objective was to compare the identified financial indicators of the selected bank with the indicators of competitive banking entities. The analysis was based on data from the period 2008 – 2012 which was drawn primarily from publicly published annual reports. The thesis consists of theoretical and practical part. The issue of financial analysis was described and explained in the theoretical part; the indicators of financial analysis for the banking sector were presented there as well. These discovered theoretical findings were then applied into the practical part of this thesis through the financial analysis and evaluation of the collected data.

Keywords:

Financial analysis of a bank

Balance sheet structure

Profitability

Productivity

Liquidity

Quality of bank assets

Capital adequacy

Indicators of market value

Přehled použité literatury a pramenů

Knižní publikace

- Grünwald, R., & Holečková, J. (2006). *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Oeconomica.
- Hrdý, M. (2005). *Oceňování finančních institucí*. Praha: Grada Publishing.
- Kašparovská, V., Mastná, M., Mastný, V., & Duchoňová, P. (2006). *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C. H. Beck.
- Kislingerová, E., & Hnilica, J. (2005). *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck.
- Mejstřík, M., Pečená, M., & Teplý, P. (2008). *Základní principy bankovníctví*. Praha: Karolinum.
- Půlpánová, S. (2007). *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica.
- Rejnuš, O. (2008). *Finanční trhy*. Ostrava: KEY Publishing.
- Revenda, Z. (2011). *Centrální bankovníctví*. Praha: Management Press.
- Revenda, Z., Mandel, M., Kodera, J., Musílek, P., Dvořák, P., & Brada, J. (2004). *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press.
- Sedláček, J. (2011). *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press.
- Synek, M., (2011). *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada Publishing
- Ziegler, K., Žalman, L., Šperl, J., Mrkva, J., Černý, L., Lukáš, V., et al. (2011). *Finanční řízení bank*. Praha: Bankovní institut vysoká škola.

Internetové zdroje

- Česká národní banka. (2003 – 2014). *Jak se vyvíjela diskontní sazba?* Dostupné z http://www.cnb.cz/cs/faq/jak_se_vyvijela_diskontni_sazba_cnb.html
- Česká národní banka. (2003 – 2014). *Jak se vyvíjela dvoutýdenní repo sazba ČNB?* Dostupné z http://www.cnb.cz/cs/faq/jak_se_vyvijela_dvoutydenni_repo_sazba_cnb.html
- Česká národní banka. (2003 – 2014). *Jak se vyvíjela lombardní sazba?* Dostupné z http://www.cnb.cz/cs/faq/jak_se_vyvijela_lombardni_sazba_cnb.html
- Česká národní banka, a.s. (2012). *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2012.* Dostupné z http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/so_uhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2012_cz.pdf
- Česká spořitelna, a.s. (2008). *Výroční zpráva 2008.* Dostupné z http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/VZ_2008.pdf
- Česká spořitelna, a.s. (2009). *Výroční zpráva 2009.* Dostupné z http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/VZ_2009.pdf
- Česká spořitelna, a.s. (2010). *Výroční zpráva 2010.* Dostupné z http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/VZ_2010.pdf
- Česká spořitelna, a.s. (2011). *Výroční zpráva 2011.* Dostupné z http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vz_2011.pdf
- Česká spořitelna, a.s. (2012). *Výroční zpráva 2012.* Dostupné z http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vz_2012.pdf

- Československá obchodní banka, a.s. (2008). *Výroční zpráva 2008*. Dostupné z http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocnipololetni-zpravy/Vyrocnizpravy/VZ_CSOB_2008.pdf
- Československá obchodní banka, a.s. (2009). *Výroční zpráva 2009*. Dostupné z http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocnipololetni-zpravy/Vyrocnizpravy/VZ_CSOB_2009.pdf
- Československá obchodní banka, a.s. (2010). *Výroční zpráva 2010*. Dostupné z http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocnipololetni-zpravy/Vyrocnizpravy/VZ_CSOB_2010.pdf
- Československá obchodní banka, a.s. (2011). *Výroční zpráva 2011*. Dostupné z http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocnipololetni-zpravy/Vyrocnizpravy/VZ_CSOB_2011.pdf
- Československá obchodní banka, a.s. (2012). *Výroční zpráva 2012*. Dostupné z http://www.csob.cz/WebCsob/Csob/O-CSOB/Vztahy-k-investorum/Vyrocnipololetni-zpravy/Vyrocnizpravy/VZ_CSOB_2012.pdf
- Komerční banka, a.s. (2008). *Výroční zpráva 2008*. Dostupné z <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2008-vyrocnizprava.pdf?46e9f48e6a28401df5cd0b850b677c5c>
- Komerční banka, a.s. (2009). *Výroční zpráva 2009*. Dostupné z <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2009-vyrocnizprava.pdf?46e9f48e6a28401df5cd0b850b677c5c>
- Komerční banka, a.s. (2010). *Výroční zpráva 2010*. Dostupné z <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2010-vyrocnizprava.pdf?46e9f48e6a28401df5cd0b850b677c5c>
- Komerční banka, a.s. (2011). *Výroční zpráva 2011*. Dostupné z <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2011-vyrocnizprava.pdf?46e9f48e6a28401df5cd0b850b677c5c>
- Komerční banka, a.s. (2012). *Výroční zpráva 2012*. Dostupné z <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2012-vyrocnizprava.pdf?46e9f48e6a28401df5cd0b850b677c5c>

- Ministerstvo financí české republiky. *Vyhláška č. 501/2002 Sb.* Dostupné z <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2002/vyhlaska-c-501-2002-sb-3442>
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (2008). *Výroční zpráva 2008*. Dostupné z http://www.unicreditbank.cz/files/download/vyrocnizpravy/VZ_UCB_cz_08.pdf
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (2009). *Výroční zpráva 2009*. Dostupné z http://www.unicreditbank.cz/files/download/vyrocnizpravy/VZ_UCB_2009.pdf
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (2010). *Výroční zpráva 2010*. Dostupné z http://www.unicreditbank.cz/files/download/vyrocnizpravy/VZ_UCB-2010.pdf
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (2011). *Výroční zpráva 2011*. Dostupné z http://www.unicreditbank.cz/files/download/vyrocnizpravy/VZ_UCB_11_CZ.PDF
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (2012). *Výroční zpráva 2012*. Dostupné z http://www.unicreditbank.cz/files/download/vyrocnizpravy/VZ_UCB_2012_CZ.pdf
- *Akcie Komerční banky* (2013). Dostupné z <http://www.akcie.cz/kurzy-cz/graf/akcie-717-komercni-banka/>
- *Americká hypoteční krize 2007. (2014)*. Dostupné z http://cs.wikipedia.org/wiki/Americká_hypoteční_krize_2007

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulky

Tabulka 1: Rozdíly ve struktuře dokladů finanční a nefinanční společnosti.....	7
Tabulka 2: Bilance komerční banky	8
Tabulka 3: Bilance podniku	8
Tabulka 4: Uspořádání položek Rozvahy a jejich označení dle Vyhlášky č. 501/2002..	9
Tabulka 5: Uspořádání položek výkazu zisku a ztráty a jejich označení dle Vyhlášky č. 501/2002	10
Tabulka 6: Vztah mezi hodnotou ROA a návratností aktiv	16
Tabulka 7: Vertikální analýza aktiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %	36
Tabulka 8: Horizontální analýza aktiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %	37
Tabulka 9: Vertikální analýza pasiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %	39
Tabulka 10: Horizontální analýza pasiv Komerční banky, 2008 – 2012, v %	40
Tabulka 11: Poměr čistých úrokových a podobných výnosů na čistých provozních výnosech Komerční banky, 2008 – 2012, v %	44
Tabulka 12: Poměr čistých poplatků a provizí na čistých provozních výnosech Komerční banky, 2008 – 2012, v %	44
Tabulka 13: Poměr dílčích nákladů a celkových provozních nákladů KB, 2008 – 2012, v %	45
Tabulka 14: Rentabilita aktiv (ROA) Komerční banky, 2008 – 2012, v %	46
Tabulka 15: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) KB, 2008 – 2012, v %	46
Tabulka 16: Vyjádření změny vrcholového ukazatele ROE_{AT} Komerční banky vlivem jednotlivých analytických ukazatelů, 2008 – 2012, procentní body.....	48
Tabulka 17: Průměrný přepočtený stav zaměstnanců jednotlivých bank, 2008 – 2012.	49
Tabulka 18: Ukazatel peněžní likvidity Komerční banky, 2008 – 2012, v %	53
Tabulka 19: Poměr opravných položek k úvěrům vůči celkovým úvěrovým pohledávkám ke klientům KB, 2008 – 2012, v %	53
Tabulka 20: Kapitálová přiměřenost Komerční banky, 2008 – 2012, v %	55
Tabulka 21: Hodnoty ukazatelů tržní hodnoty Komerční banky, 2008 - 2012	58

Grafy

Graf 1: Vývoj bilanční sumy skupiny „velkých bank“, 2008 – 2012, mil. Kč.....	35
Graf 2: Rozložení poskytnutých úvěrů KB dle sektorů v roce 2012, v %	38

Graf 3: Závazky vůči klientům KB dle skupin klientů v roce 2012, v %.....	41
Graf 4: Vývoj zisku Komerční banky, 2008 – 2012, v mil. Kč.....	42
Graf 5: Vývoj úrokových sazeb vyhlášených ČNB, 2008 – 2012, v %	43
Graf 6: Vývoj rentability aktiv (ROA) velkých bank, 2008 – 2012, v %.....	46
Graf 7: Vývoj rentability vl. kapitálu (ROE) velkých bank, 2008 – 2012, v %	47
Graf 8: Čistý zisk po zdanění připadající na jednoho zaměstnance, 2008 – 2012	50
Graf 9: Výše personálních nákladů připadající na jednoho zaměstnance, 2008 – 2012	51
Graf 10: Podíl úvěrů klientům KB vůči vkladům od klientů KB, 2008 – 2012, v %	52
Graf 11: Podíl úvěrů klientům KB vůči vkladům od klientů KB rozdělený dle zbytkové splatnosti do časových košů, 2008 – 2012, v %	52
Graf 12: Poměr opravných položek k úvěrům vůči celkovým úvěrovým pohledávkám ke klientům KB a ostatních velkých bank, 2008 – 2012, v %	54
Graf 13: Poměr standardních, sledovaných, nestandardních, pochybných a ztrátových pohledávek vůči celkovým pohledávkám za klienty KB, 2008 – 2012, v % ...	54
Graf 14: Výše regulatorního kapitálu KB, jeho jednotlivých složek a celkového kapitálového požadavku, 2008 – 2012, v mil. Kč	56
Graf 15: Vývoj kapitálové přiměřenosti KB v porovnání s hodnotou ukazatele ostatních velkých bank v České republice, 2008 – 2012, v %	56
Graf 16: Srovnání tržní ceny akcie a účetní hodnoty na akcii KB, v Kč.....	57

Obrázky

Obrázek 1: Příklad schematického znázornění ukazatelů v ROE analýze	19
---	----

Seznam příloh

Příloha 1: Seznam používaných zkratk

Příloha 2: Rozvaha Komerční banky, 2008 – 2012, mil. Kč

Příloha 3: Výkaz zisku a ztrát Komerční banky, 2008 – 2012, mil. Kč

Příloha 4: Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát KB, 2008 – 2012, v % a mil. Kč

Příloha 1: Seznam používaných zkratk

Zkratka	Význam zkratky
CB	centrální banka
CP	cenné papíry
ČNB	Česká národní banka
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
DS	daňová sazba
FM	marže finančních operací
HIM	hmotný investiční majetek
KB	Komerční banka
KM	kapitálový multiplikátor
MHZ	marže hrubého zisku
MPN	marže personálních nákladů
MVN	marže věcných nákladů
NIM	nehmotný investiční majetek
NM	nákladová marže
OM	marže ostatních výnosů
p. b.	procentní bod
PM	provizní marže
RM	riziková marže
ROA _{BT}	rentabilita bankovních aktiv před zdaněním
ROE _{AT}	rentabilita vlastního kapitálu po zdanění
ROE _{BT}	rentabilita vlastního kapitálu aktiv před zdaněním
UCB	UniCredit Bank
ÚM	úroková marže
VM	výnosová marže

Příloha 2: Rozvaha Komerční banky, 2008 – 2012, mil. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
AKTIVA					
Hotovost a účty u centrálních bank	12 313	14 168	12 994	16 248	27 659
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	43 997	24 500	34 296	35 287	51 907
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 147	9 590	11 845	18 801	26 027
Realizovatelná finanční aktiva	45 860	65 273	68 720	86 456	94 381
Aktiva držaná k prodeji	414	233	25	13	3
Pohledávky za bankami	140 656	131 910	108 329	94 127	55 863
Úvěry a pohledávky za klienty	318 534	321 734	334 834	372 688	396 189
Finanční investice držené do splatnosti	1 417	1 272	954	184	179
Daň z příjmů	6	4	38	236	4
Odložená daňová pohledávky	0	0	0	6	6
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	3 480	1 989	1 903	1 662	2 234
Majetkové účasti	23 577	23 906	23 249	24 586	24 928
Nehmotný majetek	3 153	3 343	3 363	3 449	3 496
Hmotný majetek	7 408	7 164	6 556	6 536	6 581
Aktiva celkem	609 962	605 086	607 106	660 279	689 457
PASIVA					
Závazky vůči centrálním bankám	1	2	1	1	1
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	20 146	12 318	13 966	24 422	19 904
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	5 225	6 531	6 935	9 177	10 972
Závazky vůči bankám	10 182	19 432	29 079	29 628	31 845
Závazky vůči klientům	461 104	456 759	441 285	469 799	485 969
Emitované cenné papíry	35 611	30 731	31 853	34 525	38 017
Daň z příjmů	84	1	0	0	568
Odložený daňový závazek	677	679	991	2 441	4 721
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	9 976	8 089	6 951	10 761	8 921
Rezervy	1 976	1 853	1 030	1 055	956
Podřízený dluh	6 003	6 001	6 001	6 002	0
Závazky celkem	550 985	542 396	538 092	587 811	601 874
Základní kapitál	19 005	19 005	19 005	19 005	19 005
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	39 972	43 685	50 009	53 463	68 578
Vlastní kapitál celkem	58 977	62 690	69 014	72 468	87 583
Závazky a vlastní kapitál celkem	609 962	605 086	607 106	660 279	689 457

Zdroj: Zpracováno z výročních zpráv Komerční banky

Příloha 3: Výkaz zisku a ztrát Komerční banky, 2008 – 2012, mil. Kč

VZZ KB	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012
Výnosy z úroků a podobné výnosy	37 611	31 985	28 929	29 799	30 284
Náklady na úroky a podobné náklady	-20 480	-15 130	-12 036	-12 585	-12 749
Výnosy z dividend	459	754	717	762	257
Čisté úrokové a podobné výnosy	17 590	17 609	17 610	17 976	17 792
Čistý výnos z poplatků a provizí	7 794	7 548	7 429	7 104	7 017
Čistý zisk/(ztráta) z finančních operací	4 333	3 539	3 127	2 913	3 168
Ostatní výnosy	104	99	89	120	148
Čisté provozní výnosy	29 821	28 795	28 255	28 113	28 125
Personální náklady	-5 740	-5 812	-5 521	-5 853	-6 062
Všeobecné provozní náklady	-5 823	-4 920	-4 419	-4 527	-4 411
Odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku	-1 433	-1 332	-1 487	-1 631	-1 561
Provozní náklady	-12 996	-12 064	-11 427	-12 011	-12 034
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika a zdaněním	16 825	16 731	16 828	16 102	16 091
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám	-2 382	-4 132	-2 394	-1 377	-1 379
Tvorba opravných položek k cenným papírům	0	7	9	-5 355	0
Tvorba opravných položek a rezerv k ostatním rizikům	1	-22	8	10	-28
Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika	-2 381	-4 147	-2 377	-6 722	-1 407
Zisk/(ztráta) z majetkových účastí	150	0	-34	0	0
Zisk před zdaněním	14 594	12 584	14 417	9 380	14 684
Daň z příjmů	-2 799	-2 215	-2 382	-1 429	-2 436
Zisk za účetní období	11 795	10 369	12 035	7 951	12 248

Zdroj: Zpracováno z výročních zpráv Komerční banky

Příloha 4: Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát KB, 2008 – 2012, v % a mil. Kč

Horizontální analýza VZZ	Relativní změna				Absolutní změna			
	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Výnosy z úroků a podobné výnosy	-14,96%	-9,55%	3,01%	1,63%	-5 626	-3 056	870	485
Náklady na úroky a podobné náklady	-26,12%	-20,45%	4,56%	1,30%	-5 350	-3 094	549	164
Výnosy z dividend	64,27%	-4,91%	6,28%	-66,27%	295	-37	45	-505
Čisté úrokové a podobné výnosy	0,11%	0,01%	2,08%	-1,02%	19	1	366	-184
Čistý výnos z poplatků a provizí	-3,16%	-1,58%	-4,37%	-1,22%	-246	-119	-325	-87
Čistý zisk/(ztráta) z finančních operací	-18,32%	-11,64%	-6,84%	8,75%	-794	-412	-214	255
Ostatní výnosy	-4,81%	-10,10%	34,83%	23,33%	-5	-10	31	28
Čisté provozní výnosy	-3,44%	-1,88%	-0,50%	0,04%	-1 026	-540	-142	12
Personální náklady	1,25%	-5,01%	6,01%	3,57%	72	-291	332	209
Všeobecné provozní náklady	-15,51%	-10,18%	2,44%	-2,56%	-903	-501	108	-116
Odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku	-7,05%	11,64%	9,68%	-4,29%	-101	155	144	-70
Provozní náklady	-7,17%	-5,28%	5,11%	0,19%	-932	-637	584	23
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika a zdaněním	-0,56%	0,58%	-4,31%	-0,07%	-94	97	-726	-11
Zisk před zdaněním	-13,77%	14,57%	-34,94%	56,55%	-2 010	1 833	-5 037	5 304
Daň z příjmů	-20,86%	7,54%	-40,01%	70,47%	584	-167	953	-1 007
Zisk za účetní období	-12,09%	16,07%	-33,93%	54,04%	-1 426	1 666	-4 084	4 297

Zdroj: Vlastní výpočty z výročních zpráv Komerční banky